МАРРА ЯҚИН, ҒАЙРАТ ҚИЛ, ПАХТАКОР!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 196. (3168). | Чоршанба, 6 октябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

❋ Олтин кузнинг ҳар дами ғанимат, ундан унумли фойдаланайлик ❋ *Даладаги ҳосилни ёғин-сочинга қолдирмай тез йиғиб-териб олайлик* ❋ **Сушилка хўжаликлари ҳамма ерда тахт қилиб қўйилсин.**

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР МАДАДКОР БЎЛДИ

Колхозимиз аъзолари йиллик пахта тайёрлаш давлат планини 10 октябрда бажаришни мўлжаллашган эдилар. Каттадан-кичикнинг бир ёқадан бош чиқариб пахтазорларда астойдил меҳнат қилганликлари, азамат механизаторларнинг «зангори кема»лар бункерларидан кундан-кунга кўпроқ «оқ олтин» тўкканликлари ўзининг қувончли натижасини берди. 3 октябрдаёқ манзилга етдик, деб ёруғ юз билан она-Ватанга ғалаба рапорти бердик. Давлат омборига 1590 тоннадан ортиқ пахта топшириб, планни 100,14 процент бажардик. Ана шу ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди.

Колхозимизда бу йил 19 та механизациялашган звено ташкил қилинган эди. Шу звеноларнинг ҳаммасига ишнинг кўзини биладиган, техникани пухта эгаллаб олган моҳир механизаторлар бошлиқ қилиб тайинланган эди. Меҳнатни ташкил қилишнинг бу фойдали, янги формаси колхозимиз аъзоларини катта муваффақиятга эриштирди.

19 та механизациялашган звено пахта далаларида 20 та «зангори кема» кечаю-кундузи унумли ишлаб турди. Шунинг натижасида **етиштирилган ҳосилнинг 64 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Бу 1022 тоннани ташкил этади.** Агар бу рақамларни ўтган йилларга солиштирсак, жуда катта тафовут бор. 1963 йилда бор-йўғи 69 тонна, ўтгач йили эса 618 тонна пахта машиналар билан териб олинган эди, халос.

Бу йил машина теримида азамат механизаторлар ғайрат-шижоат билан ишлашди. Йиллик планни 124 процент бажарилишини таъминлаган звено бошлиғи Ҳакимполвон Саидғозиев, Аббос Раҳимов, Николай Корнеев, Муқаддас Минавварова ўртоқлар айниқса мақтовга лойиқ иш қилдилар.

Колхозимиз аъзоларини қувонтирган янгилик яна шу бўлдики, партия ва ҳукуматимизнинг қарорига асосан ўтган уч йилга нисбатан давлатга ортиқча биринчи сортга топширган 450 тонна пахтамиз эвазига 83600 сўм қўшимча даромад олдик.

Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Партиямиз XXIII съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани янада кучайтириб юборган деҳқонларимиз, моҳир **механизаторларимиз давлатга пландан ташқари яна 410 тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олдилар.** Улар шу мақсад билан пахта майдонларида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

У. ҲАСАНОВА,
Ўрта Чирчиқдаги Терешкова номли колхоз раиси.
А. ҲАЙДАРОВ,
партия ташкилотининг секретари.
М. КАРИМОВ,
колхоз бош бухгалтери.

МАЖБУРИЯТНИ ҲАМ БАЖАРАМИЗ

Колхозимиз аъзолари районда биринчи бўлиб ғалаба рапорти бердилар. 2100 гектар пахта майдонидан 4338 тонна «оқ олтин» йиғиб олдик, унинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди.

Пахтадан мўл ҳосил етиштиришда колхозчилар, механизаторлар тер тўкиб меҳнат қилдилар. Улар ҳосилни йиғиб-териб олишда ҳам зўр ғайрат кўрсатишмоқда.

Колхозчиларимиз бу йил 5000 тонна пахта хирмони кўтаришга аҳд қилган эдилар. Улар аҳдларининг устидан чиқадилар. Ҳали пахтамиз кўп. Далаларни айланган киши оппоқ очилиб ётган пахтани кўриб, беҳад хурсанд бўлади. Ҳосилни йиғиштириб олишда биз барча ишчи кучларидан ва техникадан моҳирлик билан фойдаланаяпмиз. Ҳозир жуда кўп теримчи қиз-жувонлар ўз зиммаларига олган мавсум нормаларини бажарай деб қўйдилар. «Зангори кема» капитанларининг иши ҳам чакки эмас. Улар пешқадам бўлмоқдалар. Моҳир механизатор Абдубашор Усмонов, Икромали Сидиқалиев, Раҳматжон Абдувалиев, Орифжон Эрматов, Раззоқ Ҳошимов каби звено бошлиқлари теримда зўр жасорат кўрсатишмоқда. Улар «зангори кема»лар бункеридан кунига 5-6 тоннадан «оқ олтин» тўкишяпти.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдубашор Усмонов ўзи раҳбарлик қилаётган звенонинг 45 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 24 центнердан «оқ олтин» топшириб, планини 125 процент бажарди. И. Сидиқалиев, И. Худойбердиев ва бошқа ўртоқлар раҳбарлигидаги звеноларда ҳам иш ана шундай жадал кетяпти.

Ҳар бир бригада ва звенода иш пухта олиб борилмоқда. Шу сабабли кундалик график ошириб бажарилмоқда. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг баракали ишлашлари учун ҳамма шароитларни яратиб берган.

Биз эришилган дастлабки ютуқлар билан кифояланиб қолмаймиз. Мажбуриятимизни ҳам тезроқ бажариш учун курашамиз. Колхозчиларимиз пахтадан қанча кўп ҳосил олсалар, шунчалик бой-бадавлат бўлишларини яхши биладилар.

Пахтакорларимиз КПССнинг XXIII съездини чақириш ҳақидаги хабарни эшитиб ғоят хурсанд бўлдилар. Улар съездни ишлаб чиқаришда янгидан-янги ғалабалар билан кутиб олишга сўз беришаяпти. Биз партиямизнинг бўлажак съездини муносиб кутиб олиш учун яна ҳам ғайрат қиламиз, иш унумдорлигини оширамиз.

Х. ҲАМРОҚУЛОВ,
Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг раиси.
О. ИСРОИЛОВ,
бош инженер.
О. ЭГАМБЕРДИЕВ,
колхоз бош агрономи.

ЗАФАР ҚУЧГАНЛАР

Кеча **Ўрта Чирчиқ районидаги** энг йирик хўжаликлардан бири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ким Пен Хва раҳбарлик қилаётган **«Полярная звезда»** ва **Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги»** колхозларидан ҳам хушхабар олинди. Ҳар иккала хўжалик деҳқонлари йиллик пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари ортиғи билан бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар.

«Полярная звезда» колхозининг аъзолари шу кунгача она-Ватанга 4.281 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Планда кўзда тутилган 1.900 тонна ўрнига 2.540 тонна пахта «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Колхознинг пешқадам бўлиб маррага етиб келишида қудратли машиналар мададкор бўлди.

Бугунги кунда каттадан-кичик ғайрат-шижоат билан меҳнат қилган, машиналар бункерларидан тонна-тонналаб «оқ олтин» тўккан азамат механизаторларнинг номларини ҳурмат билан тилга олишмоқда. Х. Тошматов, К. Сулаймонов, Х. Рустамов, Б. Шораҳмедов, Э. Бўтабоев, Нам Син Ман ўртоқлар машина теримида чиндан ҳам қаҳрамонлик кўрсатмоқдалар.

Колхоз пахта далаларида ҳозир ҳам йиғим-терим қизғин давом этаяпти. Деҳқонлар, механизаторлар қолган ҳосилнинг бирон мисқолини ҳам нобуд қилмай, эртароқ йиғиб-териб олиш, она-Ватанга пландан ташқари яна 1.500 тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун курашмоқдалар. Мажбурият ҳисобига топшириладиган бу ҳосилимиз партиямиз XXIII съезди шарафига муносиб армуғонимиз бўлади, деб айтмоқдалар.

Бўка районидаги **«Октябрь 40 йиллиги»** колхози аъзолари эришган муваффақиятлар ҳам мақтовга лойиқ. Шу кунгача эл хирмонига 2.060 килограмм пахта тўкилди. План ортиғи билан бажарилди. Етиштирилган ялпи ҳосилнинг 73 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Бу 1.502 тоннани ташкил этади.

— Давлатга пландан ташқари яна камида 300 тонна пахта етказиб берамиз!

Колхоз аъзоларининг партия XXIII съезди шарафига олган социалистик мажбуриятлари ана шундай. Улар ўз аҳдларининг уддасидан чиқиш учун пахта далаларида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Янгийўл пахта пунктининг лаборанткаси Галина Ким колхоз ва совхозларнинг пахта далаларига тез-тез бориб туради. Механизаторлар билан суҳбатлашади. Машина билан терилаётган пахтанинг сифатли бўлиши кераклиги ҳақида ўзининг маслаҳатларини беради. Суратда: ўртоқ Галина Ким районидаги «Интернационал» колхози механизаторлари билан суҳбатлашмоқда.

А. Абалян фотоси.

„ОҚ ОЛТИН" БУНТЛАРИ

Хушхабарни эшитгач Оққўрғон тайёрлов пунктининг мудири Бадастир Раҳмонова билан батафсил маълумот олиш мақсадида телефон орқали суҳбатлашдик ва уни эришилган муваффақиятлар билан табрикладик.

— Тайёрлов пунктига нечта колхоз пахта топширади, уларда йиғим-терим ишлари қандай бораяпти?

— Биз етти хўжаликдан — «Озод», Куйбишев номли, Навоий номли, Ленин номли, Свердлов номли ва «Заря коммунизма» колхозларидан, шунингдек «Коммунизм» совхозидан пахта қабул қиламиз, — жавоб берди ўртоқ Раҳмонова, — планни муваффақиятли бажаришимизда биринчи навбатда колхозларнинг маррага барвақт етиб келганлиги катта роль ўйнади. Ҳозиргача «Озод» колхози йиллик пахта тайёрлаш давлат планини 108 процент, Куйбишев номли колхоз 102, «Коммунизм» совхози 110 процент бажарди. «Заря коммунизма» колхози коллективи ҳам ғалаба рапорти берди.

План бўйича пунктимиз 8538 тонна, шу жумладан машинада терилган 5 минг тонна пахтани қабул қилиши керак эди. Бу топшириқ тўла адо этилди. Биз пландан ташқари яна 5 минг тонна пахта қабул қилиш мажбуриятини олдик.

— Хўш, ана шу мажбуриятни бажариш учун бундан буён қандай тадбирларни амалга оширмоқчисизлар?

— Пунктга кечаю-кундуз пахта келтириляпти. Шу сабабли пунктимиз ишчи ва хизматчилари ишни икки сменада ташкил қилганлар. Ҳар суткада 650 тоннадан пахта қабул қилиняпти. Ҳар бир колхоз учун алоҳида бунт майдони ажратилган. Ҳозир бизда фақат 8 та очиқ майдон қолди. Бу албатта етишмайди. Шунинг учун ҳам қўшимча 10 та янги бунт майдони тайёрлаяпмиз. Мавжуд барча техника ишга яроқли. 25 та транспортер бетўхтов ишлаб турибди.

— Пахтанинг сифатини бузмай сақлаш учун қандай чоралар кўраяпсизлар?

— Машина билан терилган пахта 11—12 процент намлиги билан қабул қилинмоқда. Бизда бунтлардаги пахтанинг орасини ғовак қилиб шамоллатадиган махсус машиналар бор. Кейин вентиляторлар ҳам қўямиз. Шу воситалар бунтлардаги пахтанинг яхши қуриши ва сифатли сақланишини, шунингдек қизиб кетиб ўз-ўзидан ёнғин чиқмаслигини таъминлайди. Куйбишев номли колхознинг 1270 тонна уруғлик пахтаси алоҳида бунтланган. Колхозчилар виждонан ишлаб пахталарни яхши қуритиб топширганлар.

Пунктда қуритиш ва тозалаш ишларини олиб борадиган хўжалик ўз вақтида тайёрлаб қўйилган. Тўртта барабан сушилкаси комиссия томонидан текширилиб, аъло баҳода қабул қилинди. Бундан ташқари бизда ака-ука Биковлар конструкцияси асосида ишланган янги барабан ҳам бор. Хуллас, бизда сушилкаларнинг қуввати талабимизга тўла жавоб бера олади.

— Пункт коллективининг меҳнати, уларга қандай ғамхўрлик қилинаётгани ҳақида гапириб берсангиз?

— Бизнинг пунктимиз кадрлар билан етарли таъминланган. 80 дан ортиқ киши ишламоқда. В. Н. Карпус раҳбарлик қилаётган лабораториянинг иши ҳаммамизни хурсанд қилмоқда. Механик Тойир Холманов бўлса пунктдаги ҳамма механизмларнинг тўла қувват билан ишлашини таъминлаяпти. У механизаторлардан слесарь С. Османов, электрик Ф. Ветчинин билан биргаликда ташаббус кўрсатиб ишлаяпти.

Асосий ишни бунтларни шаклга солиш бригадалари бажаради. Улар орасида энг яхши бунт прораби 70 ёшли Ўтеген ота Аҳмедовдир. У шундай ғайрат билан ишлайдики, ёшлар ҳам тенглашолмайди. Эргаш Амарбоев ҳам отадан қолишмайди. Хажар Канзафарова, Х. Ёқубова сингари хотин-қизларимиз ҳам бунтларни шакллантиришда ўз касбларини яхши ўзлаштириб олдилар.

Аёлларимизнинг фарзандлари район болалар боғчасида, пунктимиз яқингинасида тарбияланмоқдалар. Ошхонамиз яхши ишлаб турибди, ётоқхонамиз бор. Телевизор, радиоприёмник ўрнатилган. Пунктга ҳар куни янги газета ва журналлар келиб туради. Маданий-оммавий ишлар яхши йўлга қўйилган. Ишчи ва хизматчиларимизнинг меҳнатга онгли равишда муносабатда бўлаётганликлари эришаётган муваффақиятларимизни яна ҳам мустаҳкамлайди.

В. ҚОДИРОВ.

МЕҲНАТ НАШИДАСИ

Ўзининг хилма-хил нози-неъматларини элу-юртга инъом этаётган Байтқўрғон қишлоғининг олтин кузи нақадар файзли. Боғларини айлансанг баҳри-дилинг очилади. Чексиз пахтазорларини пиёда кезганинг сари, кезгинг келади.

Бизни шу пахтазор ўз бағрига чорлади. Сонсиз-саноқсиз чаноқлардан қайнаб-тошган олтин нуқралар, деҳқоннинг пешона тери, юрак қўри билан бунёдга келган дурдоналар кўзларимизни қамаштириб дилимизга битмас-туганмас қувонч бахш этмоқда.

Мана, аста-секин оқшом қуюляпти. Ором бахш этиб муздек шабада еляпти. Пахтазор жамоли яна ҳам кўркамлашиб, қалбларда ажиб ҳис уйғотмоқда. Ҳеч кимнинг бу «оқ олтин» чаманзоридан жилгиси келмайди. Терим борган сари авжига чиқаяпти. Йигит ва қизларнинг шўх яллалари шабада эпкинида узоқ-узоқларга парвоз қиляпти.

Яқиндагина бажарилди. Она-Ватанга илк бор ғалаба рапорти берилди. «Правда» колхози деҳқонларига дастлабки зафар ёр бўлди. Каттадан — кичикнинг ўйлагани, фикри ёди шунда!

Колхоз раиси Файзи ака Мухсимов билан шу қайноқ ҳаёт кезаётган пахтазорда учрашдик, суҳбатлашдик. Қарийб йигирма беш йилдан бери шу хўжаликка раҳбарлик қилиб келаётган раис бой тажриба орттирган. Ҳар бир деҳқоннинг кўнглига йўл топа билган, ишга жонкуяр одам. У Байтқўрғоннинг яқин ўтмиши ҳақида ҳикоя қилар экан деди:

— Бу ерлар камҳосилли эди. Жамоат жам бўлдик. Бир ёқадан бош чиқардик. Олдимизга катта мақсад қўйиб, шу ерларни унумдор ерларга айлантиришга астойдил жазм қилдик. Илгариги бўлтак-сўлтак ерлар яхлитлаштирилди. Чакалакзорлар ўрнида яшнаган мевали боғлар бунёдга келтирилди. Ер обдон ишланди, озуқага тўйдирилди. Мана энди илгари 15—20 центнердан пахта бераётган далаларимиздан 35—40 центнерга етказиб хирмон кўтараяпмиз. Аввало, деҳқонларимиз қалбидаги меҳнатга муҳаббат, зафарга ишонч ютуқларимизнинг гарови бўлган бўлса, бунинг устига қудратли техника қанотимиз, мададкоримиз бўлди.

Биз Файзи акадан қандай қилиб 20—25 иш кунида гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтарилиб, план бажарилганлиги ҳақида сўзлаб беришини илтимос қилдик. У бизга маъноли бир кулиб қаради-да, узоқларга, ҳаёт ва меҳнат қайнаётган томонга нигоҳ ташлади. Унинг бу қарашини пайқаб олиш қийин эмас эди. Ахир кўриб турибмиз-ку, пахта учун кураш кетяпти. Фақатгина биз гувоҳи бўлган Беркин Тошматов бошлиқ бригададагина эмас, колхознинг ҳамма участкасида каттадан-кичик елкама-елка туриб «оқ олтин» учун курашяпти. Бу кураш мажбуриятни тезроқ бажариш учун бўлаётган курашдир.

Биз даладан хушнуд қайтдик. Узоқлардан миришкор йигит-қизларнинг пахтазор қўшиқлари оқиб келарди:

Гул диёрим бор менинг
Гулшан диёрим бор менинг
Меҳнату-бахтимнинг кўрки
Пахтазорим бор менинг.

Ю. ҲАМДАМОВ,
У. ЖОНГИТОВ.
Орджоникидзе райони.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети давлатга пахта топшириш планини муддатидан илгари бажарган қуйидаги колхозлар, бригада ва звеноларни область ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзишга қарор қилдилар:

Оққўрғон районидаги «ПАРТИЯ XXII СЪЕЗДИ» колхози (раиси Р. ЭГАМБЕРДИЕВ, партия ташкилотининг секретари М. МУСОҚОВ, комсомол ташкилотининг секретари Т. ДОНАЕВ, бош агрономи Т. ПЎЛАТОВ, бош инженери А. ҚОДИРОВ, бош бухгалтери Х. ОТАҚУЛОВ ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари давлатга қўшимча 650 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Ўрта Чирчиқ районидаги «ПОЛЯРНАЯ ЗВЕЗДА» колхози (раиси КИМ ПЕН ХВА, бошланғич партия ташкилотининг секретари ТЁ АЛЕКСЕЙ, комсомол ташкилотининг секретари ЦОЙ ЛЕОНИД, бош агроном КИМ НАК КУ, бош инженер КИМ СЕК ТИН, бош бухгалтер АН ЕР ЧЕН ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари давлатга қўшимча 1500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Ўрта Чирчиқ районидаги ТЕРЕШКОВА НОМЛИ КОЛХОЗ (раиси У. ҲАСАНОВА, партия ташкилотининг секретари А. ҲАЙДАРОВ, бош агроном АБДУЛЛАЕВ, бош бухгалтер М. КАРИМОВ ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари давлатга қўшимча 410 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

СоюзНИХИдаги «Красный водопад» экспериментал базасининг ўртоқ С. ЁҚУБОВ БОШЛИҚ НАРЯДСИЗ ЗВЕНОСИ. Бу звено пландан ташқари давлатга қўшимча 215 центнер пахта сотиш мажбуриятини олди.

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ У. СУЯРОВ БОШЛИҚ УЧАСТКАСИ аъзолари. Бу участка пландан ташқари давлатга қўшимча 4030 центнер пахта сотиш мажбуриятини олди.

Бўка районидаги «Гулистон» колхозининг ўртоқ В. МАҲМУДАЛИЕВ ЗВЕНОСИ. Бу звено пландан ташқари давлатга қўшимча 45 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

315 минг тонна Тошкент пахтаси учун

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 5 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Шу жумладан бир кунда машина терими	Мавсум бошидан бери
ОРЖОНИКИДЗЕ	**1,89**	**101,90**	**3,80**	**92,90**
Ўрта Чирчиқ	2,12	89,30	2,43	95,10
Оққўрғон	2,40	88,24	3,26	106,93
Юқори Чирчиқ	2,40	88,15	4,53	90,10
Бўка	2,41	85,90	2,69	94,73
Калинин	2,74	81,14	2,33	54,00
Янгийўл	2,66	70,31	2,60	60,25
Бекобод	2,18	68,35	2,65	72,25
Область бўйича	2,36	82,73	2,81	87,85

* * *

Республика областларида 5 октябргача қуйидаги миқдорда пахта тайёрланди: (планга нисбатан процент ҳисобида) Биринчиси — йиллик план; иккинчиси — машина терими; Қашқадарё — 77,87, 34,16; Бухоро — 72,35, 23,73; Фарғона — 70,36, 58,57; Сурхондарё — 67,33, 65,17; Самарқанд — 63,15, 40,86; Андижон — 61,72, 42,48; Хоразм — 56,95, 29,90; Қорақалпоғистон АССР — 51,68, 31,15; Сирдарё — 49,78, 62,11.

Республика бўйича бир кунда 2,11, мавсумда 64,54, машинада 51,88 процент пахта тайёрланди.

Л. И. БРЕЖНЕВ Я. КАДАР БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев 4 октябрда Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Янош Кадар билан учрашди. Ўртоқ Янош Кадар Монголиядан қайта туриб, Москвада тўхтадди.

Қардошларча дўстлик, самимият ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат вақтида ҳар икки партияни қизиқтирувчи масалалар, шунингдек, халқаро аҳвол ва коммунистик ҳаракатга доир баъзи бир муҳим проблемалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

Кремлда Модибо Кейта шарафига зиёфат

МОСКВА, 4 октябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 4 октябрда катта Кремль саройида Судан Иттифоқи партияси Бош секретари, Мали Республикасининг президенти ва ҳукуматининг раиси Модибо Кейта шарафига зиёфат бердилар. Модибо Кейта Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан расмий визит билан Москвага келган эди.

Самимий, дўстлик вазиятида ўтган зиёфат вақтида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев ва Судан Иттифоқи партиясининг Бош секретари Модибо Кейта нутқ сўзладилар.

Л. И. Брежнев ва Модибо Кейта ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди.

БИЗДА СЕМИНАРЛАР ҚАНДАЙ ЎТАДИ?

Партком секретари — ижодий ходим. У коммунистларнинг етакчиси, уларни янги-янги зафарларга руҳлантирувчи киши. Шу туфайли ҳам коммунистлар ишлаб чиқаришда алоҳида ўрнак кўрсатган, жамоат ишларида актив қатнашувчи ходимни секретарь қилиб сайлайдилар. Лекин шуни айтиш кераки, янгидан секретарь қилиб сайланган коммунист ҳали етарли тажрибага эга бўлмаганлиги туфайли дастлабки пайтларда кўпгина қийинчиликларга дуч келади. Агар унга ўз вақтида ёрдам кўрсатилса, билим ва малакасини, иш маҳоратини оширишга кўмаклашилса, у ҳолда партия ташкилотининг иши яхши йўлга қўйилади.

Тўғри, мавжуд уставга кўра илгарилари бошланғич партия ташкилотларида ҳар йили секретарлар, бюро аъзолари, комитет аъзоларининг деярли кўпчилиги янгиланарди. Бу албатта, секретарларнинг «кайфиятига» таъсир қилмасдан қолмасди.

КПСС Марказий Комитети октябрь, ноябрь, март Пленумларидан сўнг омманинг ижодий ташаббус кўрсатиб ишлаши, коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли равишда ҳал қилиш учун янада кенг имкониятлар очилди. Ана шу имкониятлардан моҳирлик билан фойдаланиш, партия ишини яхши йўлга қўйиш, меҳнаткашларнинг куч ва ғайратини зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига сафарбар этишда, юқорида айтиб ўтганимиздек бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг роли каттадир.

Партком секретарларига узлуксиз ёрдам кўрсатиб туришнинг янги усулларини қидириб топиш жуда ҳам зарур. Ана шундай усуллардан бири семинарларда партком секретарларини ўқитишдан иборат.

Илгарилари семинар планлари ҳар бир ойга мўлжаллаб тузиларди. Унинг программаси олдин ўтказилган ва навбатдаги ўтказиладиган машғулотлар билан узвий равишда боғлаб олиб борилмас, натижада секретарларнинг бир йўла ўтказиладиган семинарлари кўпинча одатдаги кенгашларга ўхшаб қоларди. Шунинг учун бундай семинарлар қизиқарли бўлмас, кўпчиликнинг диққат-эътиборини ўзига тортмасди. Ундан келадиган фойда ҳам кам бўларди.

Район партия комитети бундай камчиликка барҳам бериш йўлларини қидирди, семинар планларини илгаригидек бир ойга эмас, бир йилга мўлжаллаб тузишга қарор қилдик. Бу бизни машғулотларнинг программаси ва методикаси ҳақида кўпроқ ўйлашга, семинарларни қизиқарли қилиб ўтказиш йўлларини қидиришга даъват этди. Машғулотлар программасига партия қурилиши ва партия ишлари практикаси, марксизм-ленинизм назарияси, илғорлар тажрибаси ва илғор фан ютуқларини ўрганиш масалалари киритилди.

Учта доимий ҳаракатдаги семинар ташкил этилди. Уларнинг бири колхозлар, совхозлар, қишлоқ хўжалик ташкилотлари, партия ташкилотлари секретарлари учун, иккинчиси мактабларнинг бошланғич партия ташкилотлари, учинчиси эса муассасаларнинг партия ташкилотлари секретарлари учун иш олиб борадиган бўлди.

Илгарилари, одатда семинарлар район марказида ёки клубда, партия комитетида ўтказиларди. Ҳозирги пайтда эса семинарлар бевосита хўжаликларнинг ўзида, бригадалар, мактаблар, корхоналарда ўтказилмоқда.

Биринчи машғулот илғор хўжалик «Политотдел» колхозида бўлиб ўтди. Семинар қатнашчилари далаларда бўлдилар, чорвачилик фермасининг ишини кўздан кечирдилар, цех партия ташкилоти иши билан, оммавий-сиёсий ишларнинг қандай йўлга қўйилганлиги билан танишдилар.

Семинар қатнашчилари Свердлов номли колхоз партия комитети секретарининг докладини зўр қизиқиш билан тингладилар. У семинар қатнашчиларига партия кучларининг жойлаштирилиши, зиммага олинган социалистик

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

мажбуриятларни бажариш учун курашда коммунистларнинг авангардлик қилаётганликлари ҳақида гапириб берди. «Паркент» совхози партия комитетининг секретари партия мажлисларига қандай тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасидаги тажрибалари билан ўртоқлашди. Шунингдек семинарда ёш коммунистлар билан ишлаш, КПСС сафини илғорлар ҳисобига ўстириш ҳақида ҳам фикр олишилди. Секретарлар учун «Хўжалик ҳисобида ишлайдиган бригадаларнинг афзаллиги» деган темада лекция ўқилди.

Семинар қатнашчилари колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг қандай ташкил этилганлиги билан танишдилар, бир неча қисқа метражли фильмларни кўрдилар, бу фильмларда илғор хўжаликнинг илғор тажрибалари акс эттирилган. Сўнг улар колхоз стадионида бўлдилар.

Свердлов номли, «Ўзбекистон», «Гулистон» колхозларида ўтказилган семинарлар ҳам ана шундай қизиқарли ва фойдали бўлди.

«Гулистон» колхозининг сиёсий ташкилотчи Азиза Расулова бошлиқ бригадасида ўтказилган семинар ҳам қатнашчиларда катта таассурот қолдирди. Бу семинарда область партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Р. Мусахонова қатнашди. Бошланғич партия ташкилотининг секретарлари сўзга чиқиб ўзаро тажриба алмашдилар. Айниқса, «Коммуна» колхози партия комитетининг секретари Х. Мирзакаримовнинг гаплари кўпчиликка маъқул бўлди. У цех партия ташкилотларининг структураси ва уларга раҳбарлик қилиш ҳақида сўзлаб берди. «Гулистон» колхози партия комитетининг секретари М. Йўлдошев, «Ўзбекистон» колхози партия комитетининг секретари Ш. Утебаев, 12-совхоз партия ташкилотининг секретари М. Умматалиев, Свердлов номли колхоз партия комитетининг секретари Цой ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, бошланғич партия ташкилоти ва цех партия ташкилотлари ишини планлаштириш, жамоат ташкилотларига партия раҳбарлиги, партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа ва пост аъзоларининг ишлари ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини ўртага ташладилар.

Шу йилнинг август ойларида бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг пландан ташқари семинари бўлиб ўтди. Бунда ҳисобот-сайлов йиғилишларини ўтказиш масаласи муҳокама қилинди. Семинарда партия мажлисларининг ўтказилиш муддатлари муҳокама қилинди, КПСС Марказий Комитетининг «Раҳбар партия органларига сайлов ўтказиш тўғрисидаги» инструкцияси билан танишиб чиқилди.

Август ойининг охирида навбатдаги семинарни ўтказдик. Семинарда сиёсий маориф шохобчаларида ўқув йилининг якунлари ва коммунистларнинг назарий билимларини ошириш масаласи муҳокама қилинди. Бу ҳақда район партия комитети агитация ва пропаганда бўлими мудири ўринбосари А. В. Махотина сўзлаб берди. «Суръат» газетасининг редактори А. Раҳимбердиев деворий газеталарнинг ролини кўтариш ва қишлоқ мухбирлари ҳаракатига бошчилик қилиш ҳақида қимматли фикрларни ўртага ташлади. Шунингдек семинарда районда жиноятчиликка қарши кураш, халқ дружиначилари ишини яхшилаш тадбирлари, КПСС Марказий Комитетининг «Харьков область партия ташкилотининг партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш соҳасидаги ишида йўл қўйилган жиддий камчиликлар ҳақидаги» қарори муҳокама қилинди.

Мактабларнинг бошланғич партия ташкилотлари секретарлари билан ўтказилаётган семинарлар ҳам кўпчиликнинг диққатини ўзига тортмоқда. Мактабларда ўқув-тарбия ишларини яхши йўлга қўйиш семинарларнинг бош темаси бўлмоқда. Семинар қатнашчилари бу соҳада илғор мактабларнинг иш тажрибалари билан танишмоқдалар. Комсомол, пионер ташкилотларининг ишларини қандай йўлга қўйиш ҳақида маслаҳатлашадилар.

Шундай қилиб семинар меҳнаткашлар оммаси ўртасида сиёсий ва ташкилотчилик ишларини ҳар томонлама яхшилашга ёрдам бермоқда. Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилияти, уларнинг омма ўртасидаги роли ва обрўси ошиб боряпти. КПСС сафига қабул қилиш ва ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида қатор ютуқлар қўлга киритилмоқда. Партия ташкилотлари районда етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган социалистик мусобақага раҳбарлик қилмоқдалар.

Лекин биз амалга ошираётган бу тадбирлар ҳали етарли эмас. Биз партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишларимизни янада яхшилаш учун ҳаракат қилишимиз, ҳар бир тадбирни ҳаёт билан узвий боғлаб олиб боришимиз керак. Ана шунда олдимизда турган хўжалик-сиёсий вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишда партия ташкилотларининг роли янада юқори бўлади.

Н. НОСИРОВ,
Юқори Чирчиқ район партия комитетининг секретари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СЕНТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Мамлакатимизда қардош республикалар ўртасидаги иқтисодий алоқалар тобора кенгаймоқда. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумида бундай алоқаларни янада мустаҳкамлаш зарурлиги уқтирилди. Суратда: Волгоград трактор заводида тайёрланган қишлоқ хўжалик агрегатлари Қодирё станциясига етиб келди. Бу тракторлар Тошкент области деҳқонлари учун юборилган.
Р. Шамсутдинов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

СОЗ ҚУРАЙЛИК

Капитал қурилиши — масалалар масаласи

Капитал қурилиши ишлари кенг ҳажмда амалга оширилаётган, саноат корхоналари, маданий-маиший муассасалар ва уй-жой бинолари кўплаб қурилаётган ҳозирги вақтда арзимаган камчилик ҳам у ёки бу объект қурилишини чўзиб юбориши, таннархини ошириши турган гап. Лекин шунга қарамай ҳали ҳам бинокорларимиз, ҳатто айрим қурилиш ташкилотлари раҳбарлари бунинг моҳиятига етарлича тушунмаётганга ўхшайдилар. Улар «икир-чикир» деб ўйлаган нарсалар ишимизни орқага судраяпти, давлат маблағларининг ортиқча сарфланишига олиб келмоқда.

Фикримизнинг далили учун жуда кўп мисоллар келтиришимиз мумкин. Коллективимиз пардозлаш ишларини бажаради. Чилонзор массивида қад кўтараётган жуда кўп турар-жойларни сувашс, полларни ётқизиш, бўяш ва бошқа шу каби ишларни бошқармамиз бинокорлари бажараяптилар. Бу юмушлар ҳақиқатан ҳам нозик ҳисобланади. Уларнинг сифатли ва пухта бўлиши ҳар бир бино кўркига кўрк қўшади, уни янада гўзал қилади. Афсуски, бу борада биз жуда кўп қийинчиликларга дуч келаяпмиз. 153-қурилиш тресги, унга қарашли 1-, 14-қурилиш бошқармалари раҳбарларининг ўз ишларига совуққонлик билан қараётганликлари шундай аҳволга олиб келмоқда.

Бу ташкилотлар маданий-маиший ва уй-жой биноларини пардозлаш учун тахт қилиб берадилар. Лекин объектларни лозим даражада сифатли қуришмаяпти, жуда кўп камчиликларга йўл қўйишмоқда.

Одат бўйича бино деворининг ташқи томонига ғишт анча силлиқ терилади. Аммо унинг ич томони ҳаддан ташқари ғадир-будур, ўнқир-чўнқир бўлади. Усти ялтироқ, ичи қалтироқ деб шуни айтишадида. Оқибатда деворларнинг ич томонларини пардозлаш белгиланганига нисбатан анча қимматга тушмоқда. Масалан, ўтган йили 1-қурилиш бошқармаси қурган ўнлаб уйларни пардозладик. Кўпчилик бинолар деворларининг ички томонида бир сантиметргача бўлган нотекисликлар 5933 квадрат метрни, икки сантиметргача бўлганлари эса 29 минг 680 квадрат метрни, 5 сантиметргача бўлганлари 640 квадрат метрни ташкил этди. Жами эса 36 минг 235 квадрат метр бўлди. Худди шундай камчиликлар 14-қурилиш бошқармаси бунёд этган биноларда ҳам учради. Улардаги нотекисликларнинг ҳаммаси 43 минг 125 квадрат метрга етди.

Қўйингки, ўтган йили коллективимиз пардозлаш ишлари бажарган бинолар деворларининг ич томонидаги нотекисликлар 84 минг 976 квадрат метрни ташкил этди. Ана шу нотекисликларни силлиқлаш учун 36 минг 174 сўм давлат маблағи, 2012 ишчи куни, 2257 кубометр қоришма сарфланди. Ана шу миқдордаги қоришма 555 машинада ташилди.

Тўғри, бундай камчиликларнинг содир бўлишида қурувчилар қатори 3 ва 5-ғишт заводлари бошқармаларининг ҳам айби бор. Чунки бу заводлардан олинаётган ғиштнинг сифатини кўнгилдагидек деб бўлмайди. 3-ғишт заводлари бошқармаси ишлаб чиқараётган ғиштнинг ташқи кўриниши бирмунча яхши. Бинокорлар бу ғиштларни кўпинча деворнинг ташқи томонига теришади. Аммо уларнинг ҳажми белгиланганидек бўлмайди. Айримлари 2 сантиметр узун, бир сантиметр қалин бўлади. Бундай ғишт ётқизилган девор албатта силлиқ чиқмайди. 5-ғишт заводлари бошқармаси бераётган бундай бинокорлик материалининг катта-кичиклиги стандартдагидек бўлади, аммо сифати жуда паст. Айниқса намга бардош беролмайди, сув тегса увалаиб кетади.

Қаватлар орасига йиғма-темирбетон плиталари ҳам пухта ўрнатилмайди. Улар бир текис қўйилмайди, паст-баланд бўлади. Айрим ҳолларда уст томони уч сантиметр ва ундан ҳам ортиқ нотекисликда бўлади. Бунинг устига кўпчилик плиталар ёрилган, темир арматуралари чиқиб қолган, синган, четлари учиб кетган бўлади. Суваш вақтида бу анча қийинчилик туғдиради. Уларга қўшимча қоришма сарфлашга тўғри келади. Бунда плиталарни қурилишларга етказиб бераётган 1-йиғма темирбетон буюмлари заводи раҳбарлари ҳам айбли д и р л а р. Улар қурилиш майдонига юбораётган плиталари белгиланган ҳажмда бўлмайди. Одатда уларнинг қалинлиги 22 сантиметр бўлиши керак, кўп ҳолларда эса у 24 сантиметр ва ундан ҳам ортиқ бўлаяпти.

Ишимизга халақит бераётган яна бир камчилик ҳақида тўхталмоқчимиз. Бош пудратчи ташкилотлар бизга объектларни жуда кўп нуқсонлари билан топширишади. Биз бундай биноларни пардозлаш борасида қатор қийинчиликларни енгиб ўтишга мажбур бўлаяпмиз. Одат бўйича бош пудратчидан у ёки бу объектни ўртада тузилган акт билан қабул қиламиз. Ана шу актда ҳар бир объектнинг нуқсонлари қайд қилинади. Бош пудратчи уни бартараф этиш мажбуриятини олади. Лекин шу билан чекланади, холос. Қайд қилинган бу камчиликларни бартараф этишни хаёлига ҳам келтирмайди. Фикримизнинг далили учун жуда кўп фактлар келтириш мумкин. Бир мактаб биноси пардозлаш учун қабул қилинганда бош пудратчи томонидан 53 та нуқсонга йўл қўйилганлиги кўрсатиб ўтилди. Яна икки мактаб биносида 70 га яқин, болалар боғчаси қурилишида 26 та, 72 квартирали бир уй қурилишида 31 та камчилик борлиги актда кўрсатиб ўтилди. Лекин бош пудратчи ташкилотлар — 1- ва 14-қурилиш бошқармаларининг раҳбарлари уларни бартараф этиб беришмади. Натижада ҳамма оғирлик бизга тушди. Бунинг учун кўп миқдорда қўшимча ишчи кучи, давлат маблағи сарфланди. Албатта пардозлаш ишларининг сифати ҳам кўнгилдагидек бўлмади. Лекин на чора. Биз пудратчи ташкилотлар ва 153-қурилиш тресги раҳбарларига ана шу ҳақда мурожаат қилавериб чарчадик. Улар фақат қуруқ ваъда беришдан нарига ўтишмаяпти.

Пардозловчилар ишини яхшилашга халақит бераётган яна бир катта камчилик бор. У ҳам бўлса суваш ва бўяш ишлари технологияси муттасил бузилаётганлигидадир. Биз шунга мажбур бўлаяпмиз. Ҳаммага маълумки, пардозлаш ишлари бошланишигача санитария-техника ускуналари — водопровод, иситиш ва канализация тармоқлари тўла қўлдан чиқарилган бўлиши керак. Амалда бундай бўлмаяпти. Санитария техниклари ана шу ишларни вақтида бажаришмайди. Бу билан пардозлаш ишлари технологиясининг бузилишларига сабабчи бўладилар. Чунки пардозчиларни санитария-техника ишлари бажарилмасдан иш бошлашга кўпинча мажбур қиладилар. Биз суваш, бўяш ва бошқа шу каби юмушларни бажариб кетганимиздан сўнг санитария техниклари иш бошлашади. Улар деворларни, полларни тешишади, ўтказилган водопровод, иситиш, канализация трубаларини синаб кўришади. Трубалар нотўғри ўрнатилса синалаётганда, хоналарга, бутун-бутун қаватларга сув чиқиб кетади. Бу эса пардозлаш ишларини қайта қилишни талаб этади. Оқибатда яна кўплаб маблағ ва меҳнат фойдасиз сарфланади.

Тошкентдаги ёғоч ишлаш заводи етказиб бераётган тахталарнинг сифати жуда ёмон. Белгиланганига мувофиқ полли тахталарнинг қалинлиги 29 миллиметр, намлиги 12 процент бўлиши керак. Заводдан олинаётган тахталарнинг намлиги 30 процентгача бормоқда. Бошқармамизда тахталар запаси йўқ. Бунинг устига сушилка хўжалигимиз ҳам йўқ. Натижада корхонадан келтирилган нам тахтани тўғридан-тўғри полга ётқизишга мажбур бўлаяпмиз. Бу албатта ишимизнинг сифатига катта зарар келтиряпти. Полга қоқилган нам тахталар орадан кўп вақт ўтмай бир-биридан қочиб кетаяпти, оралиғи ҳатто 10 миллиметргача етади. Биз завод директори Железняков ва бош инженери Аснин ўртоқларга тахта наминининг нормал бўлишини таъминлашни сўраб бир неча бор мурожаат қилдик. Лекин илтимосларимиз инобатга олинмаяпти. Улар ҳамон хўл тахта етказиб беришяпти.

«Узлесстрой» раҳбарлари дурадгорлик буюмлари сифатини яхшилашга ҳам етарли эътибор бермаяптилар. Улардан олинаётган эшик, дераза рамаларининг ёмонлиги дурадгорларимиз меҳнатининг баракали бўлишига халақит бераяпти. Нам ёғочдан қилинган эшик ва дераза рамалари ўрнатилгандан сўнг эгилиб кетмоқда. Тутқич, шпингалетлари мустаҳкам ўрнатилмаган. Бунинг устига, дурадгорлик материаллари яхши шпакловка қилинмайди ва сифатли бўялмайди. Бу ишлар бошқармамиз бинокорлари томонидан қайта қилинади. Натижада нормадагига қараганда анча кўп мой шпакловкаси ва бўёқ сарфланмоқда. Масалан, ўтган йили 124 минг квадрат метр жой қўшимча шпакловка қилинди. Бунинг учун 11,4 тонна материал сарфланди. Ҳар бир килограмм мойли шпакловка давлат нархида 17 тийин туради. Шу туфайли 9620 сўмлик зарар кўрдик. Қўшимча сарфланган меҳнат учун 9920 сўм маош тўланди. Ҳаммаси бўлиб 19610 сўмлик ортиқча маблағ сарфланди.

КПСС Марказий Комитетининг яқиндагина ўз ишини тугатган Пленуми материалларида капитал қурилишнинг ҳозирги аҳволини тубдан яхшилаш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ҳар бир қурилиш ташкилоти объектларни белгиланган муддатларда ишга туширишни таъминлаши асосий вазифа қилиб қўйилди. Эндиликда уларнинг фаолияти шунга қараб баҳоланади. Бу ҳар бир қурилиш ташкилоти коллективи зиммасига янги вазифалар юклайди. Иншоотларни тез ва соз қуриш талаб этилади. Асосий пудратчи ташкилотлар ҳам шунга амал қилишлари керак. Барча объектларни пардозлаш ишларини бошлашга тўла тахт қилиб беришлари, ҳеч қандай камчиликларга йўл қўймасликлари лозим. Юқорида айтилганидек, бу камчиликлар ҳам қурилишларимизга катта зарар келтирмоқда, биноларни сифатли қуришга, ўз вақтида ишга туширишга халақит бераяпти.

В. ШАФИРОВ,
153-қурилиш тресги, 12-қурилиш бошқармаси ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи.

ЯНГИ ТИПДАГИ МАКТАБЛАР

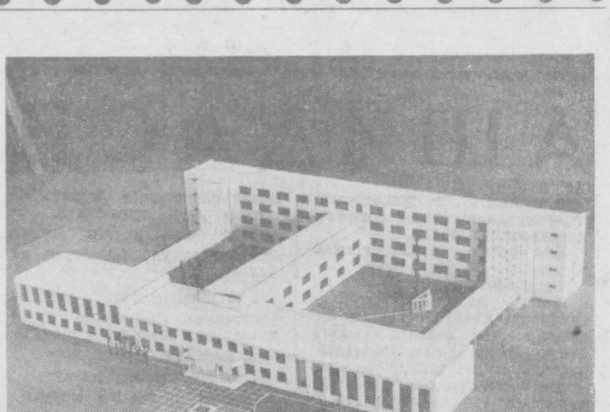

Сиз суратда янги типовой мактаб биноси лойиҳасини кўриб турипсиз. 1280 ўқувчига мўлжаланган бу мактаб барча қулайликларга эга. Ўқиш корпуси тўрт қаватли бўлиб, фан кабинетлари, спорт зали, клуб, ошхона, фойега эга. Мактабнинг олд томони ойнавандли бўлиб ўртадаги зал орқали синфларга кирилади.

Янги мактаб лойихасини тузишда Тошкент типовой ва экспериментал турар-жой ва жамоат бинолари илмий-текшириш ва лойихалаш зонал институти ҳамда «Таджикгипрострой», «Туркменгипрострой», «Қирғизгипрострой» институтлари архитекторлари қатнашдилар. Тошкент лойихачиларининг иши энг яхши деб топилди.

Тошкент типовой ва экспериментал турар-жой ва жамоат бинолари илмий текшириш ва лойихалаш зонал институти ходимлари қисқа вақт ичида бир неча такомиллашган лойихалар ишлаб чиқдилар. 960 ўринли мактаб биноси, 140 ва 280 ўринли боғча ва ясли бинолари, кўплаб турар-жой бинолари лойихалари қурувчилар ихтиёрига топширилди.

Янги типовой мактаб лойиҳасини архитекторлардан Б. Блюм, А. Зинкина ва Т. Лямина ўртоқлар чизишган. Ҳадемай, бу типдаги мактаблар қурила бошланади.

Ш. ЗИЕМУҲАМЕДОВ.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИДА

«Политотдел» колхозининг партия ташкилоти пахта йиғим-терими қатнашчилари орасида оммавий-сиёсий ишларни қизитиб юборди. Колхоз партия комитети ва район «Билим» жамиятининг лекторлари пахтакорлар учун хилма-хил темаларда қизиқарли лекциялар ўқишмоқда. Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Хван Ман Гим пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш ҳақида лекция ўқир экан, у хўжалик ҳаётидан конкрет мисолларни келтирди. Ўртоқ Дўйсен Алашбоев «Совет ёшларининг маънавий қиёфаси», ўртоқ Пак Василий Семёнович «Ишламаган тишламайди» деган темаларда лекция ўқидилар.

Олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар «оқ олтин» йиғим-терими суръатини кучайтиришга ёрдам бермоқда.

А. Шодиев,
(**«Суръат»** газетасидан).

ЯНГИ КЛУБ

КАЛИНИН районидаги «Москва» совхози ишчилари яқинда ажойиб совға олдилар. Совхоз марказида 200 ўринлик қишки клуб фойдаланишга топширилди. Клубда ҳамма қулайликлар мавжуд: стол-стуллар қўйилган, катта саҳна, зал ёруғ, шинам. Клубда ҳар ҳафтада 2-3 мартадан кинофильм намойиш қилинмоқда.

И. Раҳматов,
(**«Коммунизм тонги»** газетасидан.)

ТЎГАРАКЛАР, СЕМИНАРЛАР

Янгийўл шаҳар партия комитети партия маорифи системасида янги ўқув йилини намунали бошлашга пухта ҳозирлик кўрмоқда. Шаҳарда партия-хўжалик активи мактаби, 32 та философияни ўрганиш назарий семинари, 27 та марксизм-ленинизм асослари мактаби ва 68 та бошланғич сиёсий мактаб ишлайди. Уларда 3 мингга яқин киши ўзининг сиёсий билимини мустаҳкамлайди.

Кўпгина коммунистлар марксизм-ленинизм назариясини мустақил равишда ўрганадилар.

Янги ўқув йилида пропаганданинг оммавий формаларига алоҳида эътибор берилади. Пойафзал фабрикасида, ёғ-мой комбинатида, ғишт заводлари бошқармасида ва бошқа корхоналарда ҳаммаси бўлиб 41 та коммунистик меҳнат мактаби ташкил этилди. Шунингдек, 4 та халқ университети очиш мўлжалланяпти.

(**«Янгийўл»** газетасидан.)

ҲИСОБОТ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Энгельс номли, «Гулистон» ва Киров номли колхозлар, марказий механика устахонаси, Солдатский қишлоқ Совети, колхозлараро қурилиш ташкилоти, редакция ҳамда «Узсельхозтехника» Қуйи Чирчиқ бўлими коммунистлари яқинда Солдатский қишлоғидаги ёзги клуб биносига тўпланишди.

Улар район партия комитетининг ҳисоботини тинглаш учун бу ерга келдилар. Район партия комитетининг бюро аъзоси ўртоқ И. Юнусовнинг район партия XXIII конференцияси қарорларининг бажарилиши ҳақидаги докладини тингладилар.

Район партия комитети аъзолари шунингдек, Ленин номли, «Победа» колхозлари ҳамда «Коммунизм» совхози коммунистлари олдида ҳам ҳисобот бердилар. Бундай ҳисобот йиғилишларида ютуқларга якун ясалмоқда, камчиликларни тузатиш тадбирлари белгиланмоқда.

(**«Мўл ҳосил учун»** газетасидан.)

ҲАЁТ ТАҚОЗОСИ

Ўзбекистон химия машинасозлиги заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг саноатга раҳбарликни қайта ташкил этиш юзасидан белгилаган тадбирларини зўр мамнуният билан қарши олдилар. Пленум ҳужжатлари барча цех, участка ва бригадаларда чуқур ўрганиляпти. Ўнлаб агитаторлар ва пропагандистлар бу ҳужжатларнинг аҳамияти ҳақида ишчилар ўртасида суҳбатлар ўтказмоқдалар, тушунтириш ишларини олиб боришяпти. Ҳамма саноатга янгича раҳбарлик яқин келажакда ўзининг ижобий натижаларини беришига чин кўнгилдан ишонмоқда.

— Саноат ишлаб чиқаришига хўжалик раҳбарлигини қайта ташкил этилишини ҳаётнинг ўзи тақозо этди, — дейди корхона 1-цехининг станокчиси Борис Кадушкин. — Шунинг учун ҳам барча саноатчилар уни зўр хурсандчилик билан маъқулламоқдалар. Мен бир неча йилдан бери станокчи бўлиб ишлайман. Малакам анча юксак. Лекин ҳар доим ҳам имкониятим даражасида ишлай олмаяпман. Чунки станогим жуда эски, тез-тез бузилиб туради, хизматини ўтаб бўлган. Уни янги агрегат билан алмаштириш керак. Чунки қанчалик ремонт қилма, қаровини ўрнига қўйма, эски нарса барибир эскилигини қилаверар экан. У фойдадан кўпроқ зарар келтиряпти. Чунки жуда кўп узел ва деталлари тез-тез алмаштирилади. Уни ремонт қилиш учун сарфланган харажат қийматидан бир неча баравар ошиб кетган, шубҳасиз.

Корхонамизда бундай агрегатлар анчагина бор. Уларни алмаштириш Ўзбекистон халқ хўжалиги кенгаши раҳбарларининг эсига ҳам келмади. Чунки совнархознинг анча мураккаб ва катта проблемалари бор. Унга Ўзбекистондаги деярли барча саноат корхоналари бўйсунади. Уларнинг ишлаб чиқариш профиллари ҳам турлича, тайёрлаётган маҳсулотлари хилининг сон-саноғи йўқ. Уларга биргина совнархоз талаблар даражасида раҳбарлик қила олмайди, албатта. Саноат ишлаб чиқаришига раҳбарликнинг тармоқ усулида ташкил этилиши эса корхоналарга жуда қўл келади. Чунки маълум бир тармоқ бўйича тузилган министрликлар ёки бошқармалар ишлаб чиқариш хусусиятлари жиҳатидан бир-бирига яқин бўлган корхоналарга раҳбарлик қилади. Бу анча малакали бўлади. Етилган масалалар тез ва соз ҳал қилинади.

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводи машинасозлари саноатга раҳбарликнинг қайта ташкил этилиши, планлаштириш ва моддий-техника таъминотининг тартибга солиниши тадбирларини ҳар бир корхонанинг бир меёрда ишлаши, сифатли маҳсулот тайёрлашига катта ёрдам беради деб якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„БАҲОНАГА ТИЛ ЛОЛ“

Ана шундай сарлавҳали мақолада «Бўка» совхозининг чўчқачилик бригадири Николай Ермоловнинг ўз вазифасига совуққонлик билан қараётгани танқид қилинган эди.

Мақола «Бўка» совхози партия комитетининг йиғилишида муҳокама қилиниб, унда кўрсатилган фактлар тўғри деб топилди, дейилади район партия комитетининг секретари ўртоқ А. Раҳимовнинг редакцияга юборган жавоб хатида. Чўчқачилик фермасида йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан бир қатор тадбирлар амалга оширилган. Бригадир Н. Ермоловга виговор эълон қилинди.

СоюзНИХИнинг «Красный водопад» экспериментал базаси хўжалигига пахтадан мўл ҳосил етиштиришди. Йиғим-терим ҳам жадал суръатлар билан олиб борилаяпти. Суратда: (чапдан) база директори Л. Миржавхаров, звено бошлиғи О. Холдибеков билан пахтанинг сифати тўғрисида суҳбатлашмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ФАҚАТ МАШИНА БИЛАН

Олийҳиммат деҳқонлар йил бўйи тер тўкиб меҳнат қилдилар. Баҳорда ҳаводан бўладиган намга кўз тикиб ўтирмай, ҳамма майдонларда чигитни ернинг ўз намига бир текис ундириб олишга эришдилар. Саратондаги сув танқислиги ҳам уларни шошириб қўймади, ишнинг кўзини билиб, омилкорлик билан иш тутилди. Берилган нормадаги сувдан тежаб-тергаб самарали фойдаланилди. Ҳар туп ғўза сувга қонди, ўғитга тўйинди, обтобида ишлов берилди.

Шундай қилиб, Орджоникидзе райони территориясига жойлашган Бутунитифоқ пахтачилик илмий-текшириш институтининг Марказий экспериментал базаси коллективи 700 гектар пахта майдонида ҳар қачонгидан баракали ҳосил жамғарди.

Машина — роҳатижон, деҳқоннинг оғирини енгил, узоғини яқин қилган ҳақиқий чин мададкор бўлиб қолди. Ўтган йили хўжаликда жами ҳосилнинг 50 проценти машиналар ёрдами билан териб олинди. Ҳосилнинг ҳаммаси қоп-қанорсиз қабул пунктларига етказиб берилди. Пайкалларда 15 «зангори кема» ишлади. Бу йил эса машина теримига янада кенг йўл очиб берилди. Хўжаликда мавсумда 18 «зангори кема» билан жами пахта ҳосилнинг 75 проценти териб олинади. Бу жуда катта муваффақият бўлади.

Шу ўринда олимларимиз ҳамкори, ташаббускор механизатор Сервер Якубов бошлиқ нарядсиз звено пахтакорларининг ишлари ҳақида гапириб ўтиш мақсадга мувофиқ. Сервер Якубов областимизнинг тажрибали механизаторларидан бири. У бир неча йилдирки, комплекс механизациялашган звенога раҳбарлик қилиб келяпти.

Ўтган йили звенонинг 96 процент пахтасини машина билан териб берган моҳир механизатор бу йил янги ташаббус билан чиқди. Звенонинг 43 гектар майдонидаги пахтасини юз фоиз машинада териб беришга аҳд қилди.

10 сентябрда хўжаликда машина теримига киришилди. Сервер Якубов биринчи бўлиб ўз машинасини пахтазорга олиб чиқди. У биринчи куниёқ яхши кўрсаткичга эришди. Звено хирмонига бункердан 8 тонна пахта тўкди. Бу 150 теримчининг бир кунлик иш якунига тенгдир. Мавсумда эса Сервер Якубов 150 тонна пахта териб бериш учун ҳаракат қиляпти.

Дарвоқе пахта жуда тоза ва соз териляпти. Бунга механизатор Якубов агрегатни моҳирона, бир меёрда бошқариш билан эришаяпти. Шуниси қизиқки, у машина подборшчигидан фойдаланишдан воз кечган. Сабабини сўрадик. «Менга ортиқча, қайтага ҳалақит беради» деди у оддийгина қилиб.

Звенода терим жадал суръатлар билан кетяпти. Шу сабабли звено пахта тайёрлашда пешқадам. Маррага биринчи бўлиб етди. Ҳали далада ҳосил кўп. Звено аъзолари қўшимча равишда яна 215 центнер «оқ олтин» топшириш учун курашяпти. Бунда машинанинг роли катта бўлди.

Ҳа, шундай. Хўжаликнинг жами етти звеносида ва кўпгина бригадаларда пахтанинг асосий қисми машиналар ёрдами билан терилмоқда. Терилган пахта қабул пунктларига прицепларда элтиб берилмоқда Ҳар бир звенога тўрттадан прицеп бириктириб қўйилган. Машина терими суръатга қанот боғлаяпти. Кунда эл хирмонига йиллик планнинг 4-5 проценти миқдорида пахта тўкилаяпти.

Пахта — хўжаликнинг асосий экини. Шу кунларда уни йиғиб-териб олиш қизғин тус олди. 700 гектар майдонда етиштирилган мўл пахта ҳосилини тез, тоза ва энг қисқа муддатларда йиғиштириб олиш коллектив олдида турган муҳим вазифадир. Хўжалик аъзолари жами ҳосилнинг 70 процентини сентябрь ойи ичида йиғиб-териб олишди. Улар қолган 30 процентини октябрнинг биринчи ярмида йиғиб-териб олиш, пахта топшириш йиллик планини шараф билан бажариш учун мавжуд барча имкониятларни моҳирлик билан ишга солмоқдалар. Ўз аҳдида маҳкам пахтакорлар ҳар гектар бошига 30,2 центнердан ошириб хирмон кўтариш ва она-Ватанга жами 2000 тонна «оқ олтин» дурдонаси армуғон этиш учун ғайрат қилмоқдалар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

БАРЧА РЕВОЛЮЦИОН КУЧЛАРНИНГ ҲАРАКАТ БИРЛИГИ УЧУН

КОМИНТЕРН VII КОНГРЕССИНИНГ 30 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

МОСКВА, 4 октябрь. (ТАСС мухбири). Бугун Союзлар уйининг Колонна залида бўлган илмий конференция Коммунистик Интернационал VII конгрессининг 30 йиллигига бағишланди. 1935 йил июль-август ойларида Москвада бўлиб ўтган бу конгресс мазлум халқлар озодлик ҳаракати тарихига реакция ва фашизм ҳужуми хавфи олдида барча революцион ва демократик кучларни бирлаштириш учун қудратли даъват бўлиб кирди. 65 қардош партия делегациялари конгрессда халқаро ишчи ҳаракатининг энг муҳим масалаларини муҳокама қилдилар. Коммунистларнинг шу конгрессда чиқарган хулосалари замон синовига бардош берди.

Бу шонли санани нишонлаш учун СССР Фанлар академияси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги ижтимоий фанлар академиясининг ходимлари, ветеран коммунистлар, партия ва касаба союз активлари Колонна залига тўпланишди. Конференциянинг ишида қардош коммунистик партияларнинг вакиллари — VII конгрессда қатнашган Испания Компартиясининг раиси Долорес Ибаррури, Сурия Компартияси Марказий Комитетининг бош секретари Холид Бағдош, шунингдек Австрия Компартиясининг раиси Франц Мури, Греция Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Костас Колияннис, Эрон Халқ партияси Марказий Комитети бюросининг раиси Ризо Радманеш, Люксембург Компартияси Марказий Комитети президиумининг аъзоси Жан Киль, Морис Торез институти (Франция) маъмурий кенгашининг раиси Жорж Коньо, Коминтерн VII конгрессининг қатнашчиси, Антонио Грамши номидаги институт (Италия) директори Франко Ферри, АҚШ Компартиясининг энг кекса арбоби, Коминтерн VII конгрессининг қатнашчиси Александр Трахтенберг ва бошқалар иштирок қилдилар.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов конференцияни очиб бундай деди:

— Бундан ўттиз йил муқаддам шу бинода, биз тўпланган шу залда жаҳон коммунистик ҳаракати тарихидаги ажойиб воқеа — Коминтернинг еттинчи конгресси бўлди.

Конгресснинг бутун иши Маркс—Энгельс—Ленин улуғ таълимотининг ижодий руҳи билан суғорилган эди. Коммунистлар революцион фаолиятининг янги стратегия ва тактика формалари ҳамда методлари жаҳон коммунистик ҳаракатининг коллектив ақл-идроки билан курашнинг ўзгарган шароитига мувофиқ ишлаб чиқилди.

Коминтернининг еттинчи конгресси ҳақиқатан ҳам буюк аҳамиятга эга. Бу конгресснинг идеялари ҳозирги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмади, бу идеялар коммунистик ва ишчи партиялар олдида ҳозирги пайтда ҳам турган вазифаларни ҳал этишга ёрдам беради.

Коминтерн еттинчи конгрессининг жаҳон коммунистик ҳаракатига берган энг асосий, энг муҳим ҳужжати—ишчилар синфи ва бутун демократик ҳаракатнинг бирлигини кўзда тутган стратегик йўлдан иборат.

Сўнгра М. А. Суслов айтадики, замонамиздаги барча демократик, антиимпериалистик кучларнинг бирлиги ва жипслиги—ҳозирги даврнинг ҳаётий талабидир. Бу бирлик ва жипслик ишчилар синфининг империалистик реакцияга қарши, монополиялар зўравонлигига қарши, демократия ва социализм учун олиб бораётган курашида янги ғалабаларга эришиш шарти, халқлар миллий озодлик ҳаракатининг янги ғалабаларни қўлга киритиш шарти, бутун жаҳон революцион процессининг ғолибона ривожланиб бориш шартидир.

— Коминтерн VII конгрессининг идеялари, — деди сўзининг охирида М. А. Суслов, — ҳозирги замон коммунистик ҳаракатининг назарияси ва практикасида яшамоқда ҳамда ривожланмоқда. Бу идеялар бизни жипслашишга, империалистик реакция ва уруш кучлари билан курашга, ишчилар синфининг улуғ мақсади социализм ва коммунизм учун курашга янада зўр ғайрат билан интилишга даъват этмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси А. М. Румянцев «Коминтерн VII конгрессининг тарихий аҳамияти ва ҳозирги замон коммунистик ҳаракати тўғрисида» доклад қилди.

— Марксистик тафаккур тарихида, — деди докладчи, — у ёки бу тарихий воқеалар билан, замоннинг ўтиши билан вужудга келган ва таъбир этилган қоидалар ўзининг ижтимоий аҳамиятини йўқотиш у ёқда турсин, балки аксинча, ўз моҳияти ва аҳамиятини ҳамиша тўлароқ очаборганлигини кўрсатадиган мисоллар кўп учрайди.

Халқаро коммунистик ҳаракатнинг 30-йиллар ўртасида чиқарган кўп хулосалари худди шундай қоидалардандир. Бу хулосалар еттинчи конгресснинг тарихий қарорларида ўз ифодасини топди.

Конгресснинг бу хулосалари нимадан иборат? Биринчидан, бу хулосалар уруш хавфи ва фашизмга қарши, тинчлик ва демократия учун кураш идеясидан, биринчи социалистик давлат—СССРнинг бутун куч-қудрати моддий мадад бериб турадиган ана шу кураш идеясидан иборат. Бу — ишчилар синфи сафларининг бирлиги учун, ягона пролетар фронти учун кураш идеясидир. Бу — барча антифашист, демократик кучларни жипслаштириш, халқ фронтини вужудга келтириш идеясидир. Бу — социализм учун курашнинг таркибий қисми бўлган демократия учун кураш идеясидир. Бу — жаҳондаги барча революцион антиимпериалистик кучларнинг бирлигини мустаҳкамлаш идеяси, шу жумладан ишчилар ҳаракати билан миллий озодлик революцияларининг биргаликда ҳаракат қилиш идеясидир. Ниҳоят, бу — коммунистик ҳаракат жипслигини мустаҳкамлаш учун, ўнг оппортунизм, догматизм ва сектантлик идеологиясига қарши кураш идеясидир.

Конгресс коммунистик ҳаракатнинг энг муҳим стратегия ва тактика установкаларини ишчилар синфининг жаҳонни чинакам революцион тарзда ўзгартириш йўлидаги курашининг ўзгарган шароитларига мувофиқ ишлаб чиқди. Конгресснинг қарорлари коммунистларнинг эътибор ва кучини биринчи навбатдаги энг зарур вазифаларни бажаришга — уруш хавфига ва фашизмга қарши курашга сафарбар қилди ва бу билан бутун инсониятнинг энг зарур манфаатларига амал қилди. Конгресс қарорлари жаҳондаги мураккаб бир вазиятда ишчилар ҳаракатининг ижтимоий тараққиётнинг илғор кучи ролини муносиб бажаришига ёрдам берди.

Ҳозирги вақтда жаҳондаги социал-иқтисодий ва сиёсий вазият тубдан ўзгарди. Фашизм тор-мор келтирилди, жаҳон социалистик системаси вужудга келди. Жаҳоннинг бепоён ерларида миллий озодлик ҳаракати ғолибона ривожланди, бу ҳаракат зарбалари остида империализмнинг мустамлакачилик системаси сиёсий жиҳатдан барбод этилди. Эндиликда бутун ижтимоий тараққиётнинг асосий йўналиши икки система — капиталистик система билан социалистик система мусобақасининг бориши ва натижалари билан белгиланади. Бу кураш жараёнида социализм кишилик жамияти тараққиётининг тобора ҳал қилувчи омилига айланмоқда. Жаҳон социалистик системаси, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт кучлари капитализмни бир-бирига зид бўлган социал — иқтисодий системаларнинг тинч-тотув яшаши йўлини тутишга тобора кўпроқ мажбур этмоқда. Капитализм жаҳонда ҳукмронлик қилувчи система бўлмай қолди. Бу эса, аввало, капитализмнинг ўз умумий кризисининг янги, учинчи босқичига кириши учун замин тайёрлаб берди.

Ҳозирги дунёда эскилик билан янгиликнинг, капитализм билан социализмнинг, империализм билан озодлик ҳаракатининг кураши жуда кескин тус олди. Уруш булутлари инсоният устида доим пайдо бўлмоқда — уруш хавфи гоҳ узоқлашмоқда, гоҳ яқинлашиб келмоқда. Ҳозирги вақтда жаҳон уруши тўғрисидагина эмас, балки инсониятнинг тинч-тотув яшаши тўғрисида ҳам гапириш мумкин эканлигини ҳамма билади. Американинг Вьетнамдаги агрессияси жаҳонда ўзларининг авантюристик ҳаракатларининг оқибатлари тўғрисида ўйлаб кўрмасликни афзал бир нарса деб хисоблаётган империалистик сиёсатдонлар оз эмаслигини жуда равшан исбот этади. Агрессив кучларнинг давлатлар ўртасидаги тинч-тотув яшашни бузиш йўлидаги уринишларига қарши кураш ҳозир жуда катта аҳамият касб этмоқда.

Ҳозирги хатарли халқаро вазият зўр активлик кўрсатишни ва меҳнаткашларнинг ҳеч мустасносиз барча отрядларини, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашдан манфаатдор бўлган барча кишиларни жипслаштиришни талаб қилади.

Шундан кейин докладчи «Демократия учун кураш — социализм учун курашнинг таркибий қисми» деган тезисга тўхталиб ўтди. Қардош партиялар Лениннинг демократияни ривожлантириш формаларини қидириб топиш тўғрисидаги кўрсатмоларига амал қилиб, ҳозирги кунда демократияни кенгайтириш ва янгилаш учун, уни янги синфий мазмун билан бойитиш учун кураш олиб бориш имконини берадиган конкрет йўлларни қидириб топмоқдалар. Омма радикал-демократик программа учун, туб социал-иқтисодий ва сиёсий ислоҳотлар программаси учун кураш олиб бориб, демократия билан капитализмнинг бир жойга асло сиғиша олмаслигини тушуниш даражасига кўтарилмоқда. Кўп мамлакатларда демократия учун кураш омманинг социалистик интилишларининг рўёбга чиқиш формаси бўлиб майдонга чиқмоқда.

Фашизм устидан ғалаба қозонмоқ учун биргина ишчилар синфининг, ҳатто бирлашган ишчилар синфининг ҳам кучлари кифоя қилмас эди. Шу сабабли, коммунистлар ғайри пролетар омма билан кенг иттифоқ бўлиш сиёсати, халқ фронти сиёсати йўлини тутдилар. Бу сиёсат коммунистик ҳаракат янги стратегиясининг ажралмас қисми бўлиб қолди. Халқ фронти ишчилар синфини социализмга тарафдор бўлмаганлари ҳолда, демократик эркинликларни, омманинг социал ва иқтисодий эҳтиёжларини ҳимоя қилиб чиқадиган қатламлар ва ташкилотлар билан бирлаштириши керак эди. «Сўл» сектантларнинг халқ фронти компартияларни гўё майда буржуа ташкилотлари билан принципсиз блок тузишга олиб боради, деган гапларига VII конгрессда муносиб суратда қаттиқ зарба берилди.

Коммунистик ҳаракат халқ фронтида бирлашишнинг шундай янги формасини топдики, ишчилар синфи антифашист, умумдемократик мақсадлар учун курашнинг гегемони бўлиб майдонга чиқди ва халқ оммасини қадамба-қадам курашнинг янги марраларига олиб келди.

Докладчи барча антиимпериалистик ва демократик кучларни бирлаштириш зарурлиги ҳақида гапириб, бундай деди: Коминтернинг «Бутун дунё пролетарлари ва мазлум халқлар, бирлашингиз!» деган жанговар шиори ҳозирги замон революцион кучларининг бирлигини — жаҳон социалистик системасининг бирлигини, халқаро ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлаш зарур эканлигини ҳозир ҳар қачонгидан кўра кўпроқ тақозо этади. Буларни бир-бирига қарама-қарши қўйиш, буларни бир-биридан ажратиб юборишга уриниш революцион процессга тўсқинлик қилиши мумкин, холос...

Марксизм ўз моҳияти эътибори билан интернационал таълимотдир, чунки марксизм ижтимоий тараққиётнинг умумий қонунлари (бу қонунлар ҳар бир мамлакатда қандай конкрет формаларда намоён бўлишидан қатъий назар) тўғрисидаги таълимотдир. Коммунистик ҳаракат бирлиги манфаатлари ана шу конкрет формаларни ҳар томонлама эътиборга олишни ва шу билан бирга, озодлик курашининг ягона интернационал мақсадларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишни талаб этади. Интернационал вазифалар билан миллий вазифаларни тўғри қўшиб олиб бориш, озодлик ҳаракатидаги турли оқимларнинг мустақиллиги ва ўзаро ёрдами бу бирликни буюк, енгилмас кучга айлантиради.

Коммунистик ҳаракатнинг ўсишидаги турли-туман қийинчиликларнинг ҳаммасини ҳаракатнинг жипслиги, бирлиги асосида, биргалашиб ҳаракат қилишни ривожлантириш асосида бартараф қилиш мумкин.

Назария ва практиканинг бир қанча проблемаларига тааллуқли келишмовчиликлар мавжуд бўлган тақдирда ҳам, империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши умумий курашда, халқларнинг озодлик ҳаракатини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашда, умумий тинчлик учун ҳамда турли социал тузумдаги давлатларнинг (бунда катта ёки кичик мамлакатлар тўғрисида гап боришидан қатъий назар) тинч-тотув яшаши учун курашда, ишчилар синфининг энг зарур манфаатлари ва тарихий мақсадлари учун курашда ҳаракат бирлигига эришиш тамомила мумкин ва зарур. Ана шу умумий мақсадлар учун курашда биргалашиб ҳаракат қилиш — келишмовчиликларни бартараф этишнинг энг тўғри йўлидир.

Шундан кейин конференцияда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси академик П. Н. Поспелов «Халқаро коммунистик ҳаракатнинг тинчлик учун, империализмнинг агрессив сиёсатига қарши курашининг ўттиз йиллиги» тўғрисида ахборот берди.

Тарих фанлари доктори Т. Т. Тимофеев ишчилар ҳаракатининг бирлиги проблемалари ва коминтерн VII конгрессининг мероси теварагида олиб борилаётган ғоявий-сиёсий кураш тўғрисида гапирди. Академик Е. М. Жуков «Социализм ва миллий озодлик ҳаракати кучларининг бирлиги масалалари» деган темада доклад қилди.

Конференция қатнашчилари Ж. Коньо ва Ф. Ферриларнинг нутқларини самимий табрикладилар.

Колонна залининг фойесида К. Маркс ва Ф. Энгельс музейи ташкил этган виставкага Коминтерн VII конгрессининг материаллари қўйилган эди.

«ЛУНА-7» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

Космик фазони ва қуёш системаси планеталарини тадқиқ этиш программасига мувофиқ, 1965 йил 4 октябрда Совет Иттифоқида ой томон космик ракета учирилди.

Космик ракета ичига 1506 килограмм вазнли «Луна-7» автомат станцияси ўрнатилган. Бу станция илмий-тадқиқотлар ўтказиш учун ўлчов аппаратлари билан жиҳозланган.

Космик ракета кўп босқичли ракета ёрдами билан учирилди. Ракетанинг сўнгги босқичи, аввало, ер сунъий йўлдошининг оралиқдаги орбитасига чиқарилди, шундан кейин эса, берилган программага мувофиқ, автомат станцияни ой томон ҳаракат траекториясига олиб чиқди.

Телеметрик ўлчаш аппаратлари ва илмий аппаратлар парвоз программасига мувофиқ, автоматик тарзда, шунингдек ердан бериладиган радиокомандалар билан ишлаб туради.

«Луна-7» автомат станциясининг парвозини кузатиб туриш, унинг траекторияси параметрларини белгилаш, илмий ахборотни ерда қабул қилиб туриш махсус ўлчаш комплекси томонидан амалга оширилади. «Луна-7» автомат станциясининг ҳаракати мўлжалга яқин траектория бўйлаб давом этмоқда.

«Луна-7» станцияси 1965 йил 4 октябрь Москва вақти билан соат 17 да ер сатҳининг координаталари 113 градус 2 минут шарқий узунликда ва 13 градус 20 минут шимолий кенгликдаги нуқтаси устида ердан 67.300 километр масофада учиб борар эди. «Луна-7» автомат станцияси ичига ўрнатилган аппаратларнинг ҳаммаси нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинган ахборотларнинг ҳаммасини ишлаб чиқмоқда.

МЕВА МЎЛ БЎСИН ДЕСАНГИЗ...

Олтин кузимиз тўкин-сочин келди. Азамат боғбон-у, соҳибкорларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли боғларда, токзорларда мева ва узумлар жуда баракали бўлди. Шу кунларда қайси бир боққа борманг, ширин-шакар мева-чеваларни узиб, пешма-пеш шаҳар аҳолисига жўнатаётган олиҳиммат боғбонларни кўрасиз, уларга чин қалбингиздан раҳматлар айтасиз.

Хўп, бу йил-ку, мева мўл бўлди. Дарахтлар келажакда ҳам баракали мева тугиши учун нима қилиш керак? Мазкур мақоламизда ана шу хусусда фикр юритмоқчимиз. Мўл ҳосил берган дарахтлар анча кучсизланиб қолади. Чунки мева дарахтлари мўл ҳосил тугиш учун ердан кўплаб озуқа элементлари олади. Боғлардан муттасил мўл ҳосил етиштириш учун ҳар йили мевазорларни ўғитлаб туриш керак. Акс ҳолда мева дарахтлари учун зарур бўлган озуқа моддалари камайиб, ҳосилдорлик пасайиб кетиши мумкин.

Академик Р. Р. Шредер номидаги мевачилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтида олиб борилган тадқиқотлардан шу нарса маълум бўлдики, бўз тупроқли ерларда ҳар гектарда юз тупдан дарахт бўлган беш ёшли олма боғи ҳосилга киргунига қадар бир йилда ҳар бир гектар ердан 9,5 килограмм соф азот, 2,1 килограмм соф фосфор ва 8,5 килограмм калий, 20-26 ёшли боғ эса 86,5 килограмм соф азот, 26 килограмм фосфор ва 85,5 килограмм калий олади. Бу рақамлардан кўриниб турибдики, ҳосил қанча кўп бўлса, ердан олинадиган озуқа элементлари ҳам шунча кўп бўларкан. Шунинг учун ҳар йили мевазорларга азот, фосфор, калий ва бошқа ўғитларни солиб туриш лозим.

Куз ойларида дарахт қатор ораларини ҳайдаш вақтида ерга органик ўғитлар, фосфор, калий ва қисман азотнинг сульфат аммоний формасидаги ўғити солинади. Ҳосилга тўлиқ кирган ҳар гектар боққа йилига 120 килограммдан соф азот, 60 килограммдан фосфор ва 30 килограммдан калий ўғитини солиш тавсия этилади. Ҳар гектар ҳосилдор токзорга эса 120 килограммдан соф азот, 90 килограммдан фосфор ва 50 килограммгача калий ўғити солиш керак. Бундан ташқари ҳар икки-уч йилда бир марта 20 тоннадан 40 тоннагача органик ўғитлар ҳам солиб туриш лозим.

Тошкент областининг кўпчилик қисми бўз тупроқли ерлардан иборат. Бундай тупроқда гумус (чиринди) бир-икки процент бўлиб, ўсимлик ўзлаштирадиган азот, фосфор ва калий элементлари оз миқдорда бўлади. Шунинг учун ҳам бўз тупроқли ерлардаги мевазор ва токзорларга ўз вақтида етарли миқдорда органик ўғитлар солиб туриш мевани мўл-кўл қилишда катта аҳамиятга эгадир.

Маҳаллий ўғитлар кам бўлган хўжаликларда тупроқ таркибини органик моддалар ва азот ўғити билан бойитиш учун мева дарахтларининг қатор ораларига кўп кўкпоя берадиган қишки Никольсон навли нўхат уруғи сепилса яхши бўлади. Ёш боғларда сепилган бу навли нўхат 30—40 тонна, қуёш нури кам тушадиган ҳосилли мевазорларга сепилган нўхат эса 15—20 тонна кўкпоя беради. Нўхатни ёз ойларида ҳам экса бўлади. Лекин бунда парвариш анча қийинлашиши мумкин. Шунинг учун яхшиси илиқ-иссиқ кунларда, октябрь ойининг бошларида экқан маъқул.

БОҒБОНЛАРГА МАСЛАҲАТ

Нўхат сепиладиган боғларнинг қатор оралари яхшилаб текисланганидан кейин ер ҳайдаб юмшатилади, кейин уруғ сепилади. Ер қанча текисланса, уруғ шунча тез ва бир текис бўлиб униб чиқади. Ҳар гектар ерга 150—180 килограммгача нўхат уруғи сепилади. Кичкина участкаларга қўлда, катта мевазорларга эса ғалла сепиладиган машиналар билан уруғ сепилади. Шундан кейин уруғларни ерга кўмиш мақсадида дарахт қатор ораларидан тишли борона юргизилади. Сўнгра ораси 70—80 сантиметр кенгликда ва 15—20 сантиметр чуқурликда ариқ олиниб сув қўйилади.

Эрта экилган нўхат кузда бўладиган қаттиқ совуқлар бошлангунича ер бетини кўмкўк қилиб қоплайди, илдизи ҳам анча бақувват бўлиб қолади. Ёш боғларга чопиқ экинлари экиладиган бўлса, нўхат уруғларини ҳозир сепиб қўйиш керак. Шунда келгуси йилнинг апрель-май ойларига бориб ўсимликнинг бўйи бир-бир ярим метрга етади ва бир текис гуллайди. Ана шу даврда нўхат поясида азот моддалари кўп йиғилади. Нўхат қийғос гуллаган пайтда ўсиб турган пояларни оғир дискали борона билан бостириб майдаланади ва кетма-кет бошқа трактор ёрдамида 25—27 сантиметр чуқурликда ерга қўшиб ҳайдаб юборилади. Ёш боғларда эса нўхат пояси дарахт атрофларига кўмиб юборилади.

300 центнер нўхат поясида 60—80 килограммгача соф азот бўлади. Бу — 20 тонна гўнгнинг кучига тенг. Ёш мевали дарахтларнинг атрофига кўмилган кўкпоя тез чирийди ва дарахтнинг барвақт мевага киришига ёрдам беради.

Кўпгина хўжаликларда ёш боғлардаги дарахт ораларини бўш қолдиришади. Натижада у ерда бегона ўтлар ўсиб ётади. Кейин баҳор, ёз ва куз фаслларида бир-икки марта бегона ўтни тозалашга мажбур бўлишади. Дарахт қатор ораларига нўхат сепилганида эса бегона ўт униб чиқмайди. Чунки нўхат поялари қалин бўлиб, бегона ўтнинг униб чиқишига йўл қўймайди. Нўхат поялари апрель, май ойларида дарахт атрофларига кўмиб юборилса, бутун ёз бўйи бегона ўт ўсмайди. Агар ҳар икки йилда бир марта шундай қилиб турилса ёш боғларга органик ва минерал ўғитлар солинмаса ҳам бўлади. Ҳосилга кирган боғларда нўхат ўстирилган йиллари органик ва минерал ўғитларни солмаслик ҳам мумкин. Шунингдек, тоғли районларда қияликлардаги боғ ва токзорларга нўхат экиш ҳам яхши натижа беради.

Текис ерлардаги боғларга кузда ер ҳайдашдан олдин суперфосфат, калий ўғитлари органик ўғитларга аралаштириб солинади. Кейинги олинган маълумотлардан аниқланишича, азот йиллик нормасининг 30 процентини кузда сульфат аммоний формасида ерга солиш мумкин экан. Сульфат аммоний аммиак селитрасига нисбатан сувда яхши ва тез эримайди. Кузда солинган азот ўғити яхоб сувлари ва баҳорда ёққан ёмғирлар ёрдамида эриб, мева дарахтларининг илдиз системаси жойлашган тупроқ қатламига силжиб тушади. Бу эса мева дарахтларининг ва токларнинг яхши ўсиб, мўл ҳосил тугишига сабабчи бўлади.

Шуннинг учун айтмоқчимизки, мева мўл бўлсин десангиз, боғ ва токзорларни яхшилаб ўғитланг, тупроқ таркибида кўпроқ озуқа моддалари тўплашга эришинг. Шунда эл-юртимиз сиз боғбонлардан мўл-кўл мева-чева олади.

М. МИРЗАЕВ,
М. СОБИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидатлари.

ҲИССАМИЗ

Узбекистон Давлат физкультура институтининг студентлари, ўқитувчи ва хизматчилари пахта йиғим-теримида ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилиб, ўзларининг ватанпарварлик бурчларини адо этмоқдалар.

Институтнинг меҳнатсевар коллективи сентябрнинг сўнгги ўн куни ичида Бўка районидаги 2-«Пискент» совхози хирмонига 185,7 тонна пахта териб тўкдилар. Ҳар бир студентнинг ўртача терган пахтаси 60.65 килограммдан тўғри келаяпти. Совхоз ишчилари ҳам, дирекцияси ва партия комитети ҳам студентларнинг баракали меҳнатларидан беҳад хурсандлар.

Айниқса, совхознинг 4-бўлимида ишлаётган студентлар эришаётган муваффақиятлар мақтовга лойиқ. Улар шу кунгача бўлимнинг қарийб юз тонна пахтасини териб беришди. 1-бўлимда ишлаётган теримчиларимиз эса хирмонга 90 тоннадан ортиқ пахта тўкишди.

Теримда бошқаларга намуна кўрсатаётган ғайратли студентларимиз номини фахр билан тилга оламиз. Институт кураш ихсисосининг 1-курс студенти Йўлдош Ёқубов сўнгги ўн кун ичида 1121 килограмм, сузиш ихтисосининг 1-курс студенти Раҳматуллаев 1114, баскетбол ихтисосининг 1-курс студенти Хурсанд Шапоатова 1001, гимнастика ихтисосининг 1-курс студенти Маматқулов 1087 килограмм пахта териб топширди.

Шу кеча-кундузда ҳам студентлар пахта майдонларида астойдил меҳнат қилишаяпти. Совхозда эртароқ маррага етиш йўлида олиб борилаётган курашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

В. РЯБИШКИН,
институт партия комитетининг секретари.

А. РАСУЛЕВ,
комсомол ташкилотининг секретари.

КЎМАКДОШЛАР

Фокия опа ётоқхонага кириб келганида вақт алламаҳалга бориб қолган эди. Қизлар дарҳол унинг атрофини ўраб олишди.

— Қаерда қолдингиз опа, — дейишди улар, — биз ховотир олиб ўтиргандик.

Фокия опа колхоз правлениесида пахта йиғим-терimining боришини муҳокама қилишга бағишланган актив йиғилишида иштирок этганлигини, йиғилишда ёрдамчилар шаънига ҳам миннатдорчилик сўзлари айтилганлигини гапириб берди.

— Бу колхоз, — деди у, — пахта тайёрлашда ҳамон районда биринчи ўринда боряпти. Бунда бизнинг ҳам ҳиссамиз бор...

Қизлар мамнун ҳолда бир-бирларига жилмайиб қараб қўйишди.

— Яна қандай гаплар бўлди? — қизиқиб сўрашди улар.

— Илғор теримчиларингизни айтиб беринг деб сўрашди мукофотга тавсия қилишаркан...

— Айтиб бердингизми? Ҳамма опага қараб қолди.

— Айтиб берганда қандоқ, — деди Фокия опа. — Нима, Холбуви Мўминова, Мастура Абдусатторова, Санобар Парпиева, Саҳобот Маматқуловаларнинг иши таҳдирга сазовор эмасми? — деди у.

Ҳақиқатан ҳам бу меҳнатсеварлар колхознинг кўпмингкилограммчи қизларидан қолишмай меҳнат қилишяпти. Улар ҳар куни 120—140 килограммдан пахта теришади.

Янгийўлдаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз далаларида Охунбобоев номли 1-медицина билим юрти техникумининг студентлари 16 сентябрдан буён пахта теришяпти. Улар бу йил ҳам ўтган йилдагидек фидокорона ишлаб етиштирилган ҳосилни тез йиғиб-териб олишда колхозга катта ёрдам бермоқдалар.

Техникум студентлари дастлабки кунданоқ ишга актив киришдилар. Студентлар беш бўлимга бўлинган. Бу бўлимларнинг ҳар бирида 280-300 студент бор. Улар ўртасида иш ўзаро мусобақа асосида ташкил этилган.

Колхознинг марказий участкасида пахта тераётган ўртоқ Ф. Вилданова бошлиқ бўлим студентлари, айниқса ғайрат қилишяпти.

Биз ана шу бўлимнинг ўртоқ Акобир Ғаниев бошлиқ бригадаси далаларида бўлдик. Студентлар ҳар куни 70—80 килограммдан пахта теришмоқда.

— Колхоз правлениеси, дейди Фокия опа, — студентларимизнинг унумли меҳнат қилиши, яхши дам олиб, ҳордиқ чиқаришлари учун барча шароитларни яратиб берган. Биз бу ғамхўрликка жавобан мумкин қадар баракали меҳнат қилиш учун курашмоқдамиз.

Н. РИХСИЕВ.

ВАТАНИМИЗ ОЛТИНИ

Совет Иттифоқида олтин фақатгина Уралда Сибирь ва мамлакатнинг Шимоли-Шарқида бор деб келинар эди. Олтинни фақат ана шу ерлардан қидириш лозим деб ўйлашарди. Бироқ совет геологлари мамлакатнинг «олтин географияси»ни анча ўзгартирдилар. Кейинги йилларда улар Ўрта Осиёда ва Кавказда кўпгина янги олтин конлари топдилар.

АПН мухбири СССР Давлат геология комитетига мурожаат қилиб ана шу кашфиётлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди. Унга қуйидагиларни маълум қилишди.

СССРнинг олтин қазиб чиқариш саноати металл қазиб чиқаришни йил сайин кўпайтиришга имкон берадиган мустаҳкам минерал-хомашё базасига эга. Урал, Ғарбий Сибирь, Қозоғистон, Лена райони, Забайкалье, Приморье, Колима ва Чукоткадаги қидириб топилган запасларни йил сайин кўпайтира борган совет геологлари бир вақтнинг ўзида мамлакатнинг бошқа районларида бу қимматбаҳо металлни изладилар.

Бу ишлар жуда яхши натижалар берди.

Шуниси қувончлики, янги олтин конларида олтинни очиқ ҳолда ёки штольня услуби билан олиш мумкин. Бу эса бошқа усуллардан анча арзондир.

Машҳур аргонавтлар ҳақидаги афсонада гўё Ясон Колхидадан «олтин бойлик»ни ўғирлаб, уни Грецияга олиб кетган деб тасдиқлашарди. Лекин улар хато қилишган. «Олтин бойлик» Закавказьеда қолган. Совет геологлари бу ерда олтиннинг янги конларини топишди. Бу конлар ўз запаси ва сифати жиҳатидан мамлакатнинг «эски» олтин қазиб олинадиган районларидан анча устун туради.

«Рус олтини». Кейинги йилларда у ҳақдаги гаплар Ғарбда одат тусига кириб қолди. Америка Қўшма Штатлари, Англия ва бошқа капиталистик мамлакатлар газета ва журналлари «қулай» фурсат бўлган ҳамон СССРнинг валюта имкониятлари ҳақида фикр юритишга ҳаракат қилмоқдалар.

Американинг «Нью-Йорк геральд трибюн» газетасида ишловчи Дон Кук деган кимса, ҳатто шундай дейишга ҳам бориб етди: Совет Иттифоқида олтин запаси ва уни қазиб чиқариш яқин йилларда камайиб боради, деган гапга ҳамма қўшилади.

Эҳтимол жаноби Кук «ҳамма» деганда Англиянинг «Лена-Голдфилдс» компаниясидаги собиқ концессионерларни назарда тутгандир.

1925 йили Совет ҳукумати бу компанияга машҳур Лена конларида иш олиб бориш ҳуқуқини берган эди. Англияликлар бирмунча бойроқ олтин сочмаларини қайта ишлашга ҳаракат қилиб, қолганларини фойдаланишга яроқсиз қилиб бекорга ташлаб юборавеpишган. Концессионерлар Ленадаги олтин олинадиган қумлар тугайди ва бор-йўғи 15 йилга етади деб айтишган эди. Ўша вақтдан буён қарийб қирқ йил ўтди, аммо бу Сибирь дарёси районида ҳозир ҳам ҳамма жойда қудратли драгаларни кўриш мумкин. Лена конлари учун Иркутскдаги Куйбишев номли заводда дунёда энг катта драга ишлаб чиқарилмоқда. Бундай драгани «қашшоқ» қумларга қўйиш беъманилик эканлиги равшан эмасми?

Алдан олтини хусусида ҳам шундай «пайғамбарлик» қилинди. У ерда бир вақтлар бир кубометр қумдан бир ярим килограммгача металл қазиб олишган эди. Ҳозир бу районнинг илгариги шуҳрати қайта тикланмоқда. Тўғри, бундай кўп металли конлар анча кам учрайди. Аммо ишнинг юксак механизациялашганлиги бу «эски» районларда қазилма ҳажмини доимо кўпайтириш имконини беради.

Урал, Лена, Алдан, Колима — бундай қараганда текшириб бўлинган жойлар ҳисобланади. Бироқ ҳар йили ер ости бойликлари разведкачилари бу жойларда ҳам янги конларни топмоқдалар. Кейинги йилларда Чукотка ва Камчаткада топилган олтин сочмаларининг истиқболи катта. Чукоткага келаганда шуни айтиш керакки, бу ерда дарёдан ташқари денгиз олтин сочмалари белгилари Беринг қўлтиғи қирғоқларида аниқланди.

Совет геологларининг ижодий куч-ғайрати Жанубий Америкадаги Витватерорандга ўхшаган олтин конларини ахтаришга қаратилган. Бунга СССРнинг Европа қисми, Шарқий Сибирь ва Ўрта Осиё районларида геологик шарт-шароитлар бор. (АПН).

Янги шеърлар

ЗАВОД ҚАЛБИ

Борлиқни тун ётар қучоғлаб
Ва осмонда шаббода хушҳол.
Йигитлардай белини боғлаб
Турар мағрур мўйсафид
Чотқол...
Табиат бир беланчак гўё —
Водий унда ором олади.
Борлиқнингми сўзларига ё,
Оҳиста у қулоқ солади.
Аста-секин оларкан нафас,
Завод қалби тепиб туради.
Юлдузларда кўзгатиб ҳавас
Лампочкалар нур уфуради.
Тонг бўзариб келса-да,
бир дам
Ишчи завод тиним билмайди.
У сингари менинг қалбим ҳам
Уйқу нима писанд қилмайди.

Турсунали ЖУМАНОВ.
Оҳангарон.

ХИРМОН ТЕПАДА

Болалар чуввос солиб,
Хирмон тепада қолиб,
Бири-биридан ғолиб.
Оқ партуқ кийиб олиб,
Улкан қартага бориб,
Кўркам пахтага бориб,
Терим-терим ўйнашди,
Териб-териб ўйнашди.
Этакдан олтин тошди,
Пахта куйин куйлашди,
Далаларни бўйлашди.
Қизиб кетди терим-терим,
Оқизиб маржон терин
Иш кўрсатди Эркин, Ширин,
Қувонсин деб халқим, элим.
Ҳаким ўзиб борарди,
Раҳим сузиб борарди,
Ўйин қизиб борарди,
Терим қизиб борарди.
Машина бўлди Шукур,
Партуғи тўлди-бункир.
Ёш механик Хурсан ой
Бўлди худди Турсун ой.
Қани ким қанча терди,
Баравар барча терди,
Терим-терим қизиди
Сўлим гўзал куз эди,
Планимиз юз энди.
Пахта қайнаб қуйилди,
Пахта қаймоқ сузилди.
Урозвой тарозбон,
Тортади Одил, Низом
Жамол шофёр дудутлар,
Машинага оқ тоғ юклар.
Тузилди қизил карвон,
Машинани безар алвон,
Нобуд этмай заррасин,
Ҳатто чиғва толасин
Патруллар ҳам теришди.
Ҳамма бирдек киришди.
Уюлди катта хирмон,
Ҳамма бола қувноқ хандон,
Хурсанд бўлди раис келиб,
Раҳмат деди меҳри эриб:
Яшанг жажжи деҳқонлар
Пахтакор паҳлавонлар
Октябрят пионерлар,
Азамат чемпионлар.

Қуддус МУҲАММАДИЙ.

СЕН ГЎЗАЛМАН ДЕЙСАН...

Сен ўзингча гўзалман дейсан,
Гўё ҳамма сенга талабгор.
Янглишмайсан,
Маъшуқ Лайлининг,
Малоҳати вужудингда бор.
Аммо сенда,
Содиқ Лайлининг,
Кўринмайди вафодорлиги.
Вафо билан гўзал-ку одам,
Вафо билан бахтиёрлиги!

Сен ўзингча гўзалман дейсан...

Эсон ҚОСИМОВ.

САХИЙ КУЗ НЕЪМАТИ

Янгийўлдаги Халқобод комбинатида ҳар йилгидек бу йил ҳам узум ҳосили мўл бўлди. Ҳозир токзорларни ораласангиз қуёш нурида биллурдай товланиб турган олтин куз ноз-неъматларини кўриб хурсанд бўласиз. Суратда: (чапдан) хўжалик мудири Юсуфжон Абдухалилов ишчи Баҳром Ёдгоров узган узумларни қабул қилиб олаяпти.
А. Абалян фотоси.

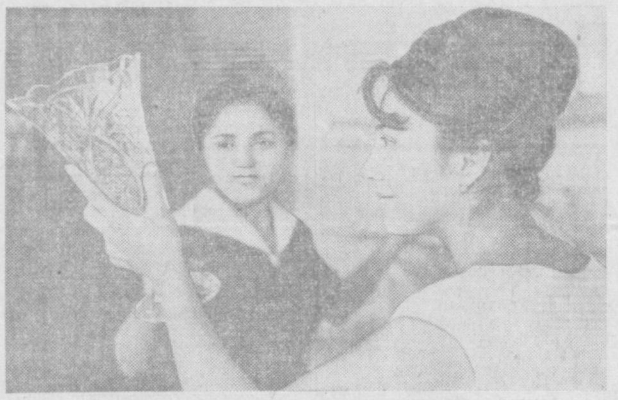

ДУГОНАМГА СОВҒА — А. Абалян фотоэтюди.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

УРУГВАИ КОМПАРТИЯСИНИНГ 45 ЙИЛЛИГИ

МОНТЕВИДЕО. Мамлакатдаги энг катта Пеньяроль саройида Уругвай Компартиясининг 45 йиллигига бағишлаб оммавий митинг бўлиб ўтди. Митингда Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Родней Арисменди, КПСС делегациясининг бошлиғи В. И. Степаков ва бошқалар сўзга чиқдилар.

В. И. Степаков нутқ сўзлаб, КПСС Марказий Комитетининг Уругвай Компартиясига йўллаган табрикномасини ўқиб берганида, гулдурос қарсаклар ва «Яшасин Ленин Компартияси!», «Уругвай ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик мустаҳкамлансин!» деган хитоблар янгради. В. И. Степаков Ленин портретини КПСС Марказий Комитети номидан Уругвай коммунистларига совға қилиб топширди. Уругвайнинг миллий қаҳрамони Хосе Артигаснинг бюсти совет делегациясига тақдим қилинди.

Мажлис аҳли қитъадаги барча сиёсий маҳбусларни озод қилишни талаб этувчи резолюцияни якдиллик билан маъқуллади. Улар Америка империализмининг Вьетнамдаги агрессив сиёсатини, АҚШ конгресси вакиллар палатасининг Латин Америкаси халқлари мустақиллиги ва суверенитетига қарши қаратилган шармандали қарорини ғазаб билан қораладилар.

МИТИНГДА 10.000 ДАН ОРТИҚ КИШИ ҲОЗИР БЎЛДИ

Й. ЛЕНАРТ ПРАГАДА НУТҚ СЎЗЛАДИ

ПРАГА. Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг раиси Йозеф Ленарт Чехословакия Халқ армиясининг 21 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантанали мажлисда нутқ сўзлаб, фашизмни тор-мор келтиришда Совет Иттифоқи жаҳоншумул-тарихий роль ўйнаганлигини таъкидлаб ўтди. Совет Иттифоқининг, унинг қаҳрамон халқи ва армиясининг иккинчи жаҳон урушидаги тарихий халоскорлик миссиясини биз ғоят миннатдорчилик билан баҳолаймиз, деди у. Чехословакия партия-ҳукумат делегациясининг яқинда Совет Иттифоқига қилган визитига тўхталиб, Йозеф Ленарт қуйидагиларни айтди: Бизнинг музокараларимиз ҳозирги халқаро аҳволнинг асосий проблемаларидаги, халқаро коммунистик ҳаракат ва жаҳон социалистик системасининг бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлаш соҳасидаги қарашларнинг бирлигини яна бир карра тасдиқлади.

ҒАЗАБ ТЎЛҚИНИ КУЧАЙМОҚДА

БАЙРУТ. Бу ерга етиб келган хабарларга кўра, Адан жуда ҳувуллаб қолган: шаҳар кўчаларида ёндириб юборилган ва мажақланган автомашиналар, турли темир-терсаклар уюлиб ётибди. Шанба куни эрталаб мустамлакачиларга қарши кураш бошланган Кратер районида ҳар қандай иш деярли тўхтаб қолган. Мактаблар, банклар, почта ва телеграф идоралари ёпилганича турибди. Кўчаларда Англия солдатлари ва полициянинг кучли соқчилари изғиб юрганлиги сабабли, аҳоли кўчага чиқмаяпти.

Кратер районидаги ғалаёнлар нетидан Шайх Усмон районининг аҳолиси бош кўтарди. Кратерда бўлганидек, бу районда ҳам комендантлик соати жорий қилинди.

Инглиз маъмурлари мустамлакачиларга қарши норозилик намойишлари ва ғалаёнларида қатнашган 680 дан ортиқ кишини қамоққа олди.

Шанба куни Адан касаба союзлари конгресси «мустамлакачиларнинг иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий ҳукмронлигидан халос бўлиш учун» аҳолини ва бутун маҳаллий ташкилотларни бирлашишга чақирди.

Адандаги воқеалар муносабати билан араб мамлакатларида Англия ҳукуматининг шу йил 25 сентябрдан бошлаб Аданнинг муваққат қонунлари кучини тўхтатиб қўйиб, бутун ҳокимиятни ва Аданни бошқаришни Англиянинг олий комиссарига топшириб қўйган ножўя ишидан қаҳр-ғазаб тўлқини кенгайиб бормоқда.

Ҳиндистон—Покистон муносабатлари

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон мудофаа министрлигининг вакили айтдики, Покистон қўшинлари «Кашмир, Панжоб ва Ражастонда ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни нуқул бузмоқдалар. Улар Ҳиндистон постларини, мудофаа истеҳкомларини ўққа тутмоқдалар, ўз позицияларини яхшилаб олишга уринмоқдалар, миналар қўймоқдалар ва Ҳиндистон позициялари устидан учиб юрмоқдалар».

КАРАЧИ. Покистон вакилининг айтишича, Покистон қўшинлари «Акхнурнинг (Кашмир) ғарбида ҳиндларнинг артиллерия мададида қилган ҳужумини тўхтатдилар». Ҳинд қўшинлари, деди сўнгра Покистон вакили, «Чхамба районидаги тепаликлардан Покистон қисмларини суриб чиқаришга уриниб кўрдилар».

Ҳукумат ахборотида қуйидагилар айтилади: 2 октябрда «бирон бир кучли активлик кузатилмади». Ҳинд қўшинлари «ўз позицияларида турибди». Покистон қўшинлари эса, «ҳиндларнинг ҳар қандай олға силжиш ҳаракатига зарба беришга шай ҳолда» турдилар.

ЧАД РЕСПУБЛИКАСИДА ЎҚУВ ЙИЛИ

БАНГИ. Чад Республикаси мактабларида янги ўқув йили бошланди. Мамлакатдаги бошланғич ва ўрта мактабларда 167 минг бола ўқишга киришди. Бу — ўтган ўқув йилидагидан 22 минг киши кўпдир.

ДЎСТОНА ЁРДАМ

СОФИЯ. Судан ҳукуматининг илтимосига биноан, Болгария Суданга қишлоқ хўжалик авиацияси отрядини юборди. Болгар учувчилари ва мутахассисларидан 60 киши уч ой мобайнида пахтазорлардаги зараркунандаларга қарши курашда қатнашадилар. Ўтган йили бу учувчи ва мутахассисларнинг кўплари Суданда бўлишган ва Судан маъмурлари уларнинг ишини юксак баҳолашган эди.

ФРАНЦИЯ ПАРЛАМЕНТИНИНГ СЕССИЯСИ

ПАРИЖ. Франция парламенти ҳар иккала палатаси — миллат мажлиси ва сенатининг кузги сессияси очилди. «Миллат мажлисининг йиғилиши кун тартибини ишлаб чиқишга бағишланди. Сенаторлар эса, сенат раисини сайладилар. Икки номзод — мустақил Портманн ва сўл кўпчилик номзоди Моннервиль номзодлари кўрсатилган эди. Моннервиль устун чиқди. Сенатдаги коммунистлар группасининг овозга қўйилмасдан аввал эълон қилинган баёнотида биз Моннервиль номзодини қувватлаймиз, дейилган эди. Шу баёнотда коммунист сенаторлар группасининг раиси қилиб Ж. Дюкло сайланганлиги ҳам айтилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ФУТБОЛ ФАРҒОНАЛИКЛАР ФИНАЛДА

Фарғонанинг «Нефтяник» командаси РСФСР 5-зонасида қатнашиб, мавсум мусобақалари тугашига олти тур қолганда келаси йил «А» классида қатнашиш ҳуқуқини берадиган иттифоқчи республикалар командаларининг финал группасида беллашиш ҳуқуқига эга бўлди. Финалга йўлланма олинди. Футболчиларнинг ўзлари ҳам, кўп сонли ишқибозлар ҳам бу ғалабадан беҳад қувонмоқдалар. «Нефтяник» Фарғона футболи тарихида бундай ютуққа эришган биринчи командадир. Дастлабки орзу амалга ошди. Фарғоналиклар финалда муваффақиятга эришсалар, мамлакат биринчилигининг «А» классида Ўзбекистондан учта команда қатнашиши мумкин.

Зонада Ленинободнинг «Помир», Жамбулнинг «Металлист» ва Чирчиқнинг «Химик» командалари ҳам финалга чиқишга даъвогардирлар. Бу командаларнинг қай бири 46 очко тўпласа, қайси ўринни эгаллашидан қатъий назар даъвогарлар группасида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлади.

Сўнгги турда Чирчиқнинг «Химик» командаси Самарқандда «Спартак»дан 2:3 ҳисобида енгилди. Бу чирчиқликларнинг имкониятларини бироз чегаралаб қўйди. «Химик» бу орзуга эришиши учун қолган матчларнинг ҳаммасида фақат ғалаба қозониши керак.

Командаларнинг бугунгача бўлган турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	У.	Т.	О.
«Иртиш» Омск	33	64—20	49
«Нефтяник» Ф.	32	47—17	48
«Строитель» Уфа	33	57—24	46
«Металлург» Мг.	34	52—28	43
«Помир» Л.	31	48—26	39
«Металлист» Ж.	33	41—30	37
«Химик» Ч.	33	48—35	36
«Динамо» Ц.	32	40—32	34
«Локомотив» О.	33	42—37	34
«Химик» С.	33	37—38	32
«Спартак» А.	32	46—40	31
«Труд» Қ.	29	28—26	30
«Металлург» Чм.	33	36—44	30
«Зарафшон» Н.	30	39—51	30
«Спартак» С.	31	34—58	24
«Торпедо» М.	28	25—34	23
«Шахтёр» Уш	32	23—48	23
«Свердловчи»	30	22—42	22
«Захмат» Ч.	31	26—75	12
«Металлург» З.	30	11—59	11

ПАХТАНИ ЁНҒИНДАН САҚЛАЙЛИК!

Пахтакорларимиз ҳеч қачон бу йилдагидек жадал суръатлар билан марраға отланмаган эдилар. Ҳа, далаларда меҳнат авжида, ҳамманинг фикри-зикри бебаҳо дурдонамизни ёғингарчиликка қолдирмай тезроқ териб олиш билан банд. Ҳар бир чаноқдаги «оқ олтин»га пешона тери тўкилган. Бас, шундай экан бойлигимизнинг бирон мисқолининг ҳам нобуд бўлишига йўл қўймайлик.

Ҳозирги долзарб кунларда пахтани ёнғиндан сақлаш, ўт чиқишига йўл қўймаслик учун автомашиналар, тракторлар махсус учқун ўчиргичга эга бўлиши лозим, хирмон яқинида ўт ёқиш, папирос чекиш қатъиян ман этилади. Қаерда ёнғин хавфсизлиги қоидаларига тўла риоя қилинмас экан, ёнғинга қарши профилактик тадбирлар ўтказилмас экан, бахтсиз ҳодисалар рўй бериши, «оқ олтинимиз» нобуд бўлиши мумкин.

Областимизда бу йил бир қатор кўнгилсиз ҳодисалар бўлдики, бу, кишини ачинтиради. Оққўрғон, Янгибозор пахта пунктларида ёнғин чиқди. Шу йил 13 сентябрда эса Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда пахта ташиётган «Универсал» трактори трубасидан чиққан учқун натижасида пахтанинг бир қисми нобуд бўлди.

Кўнгилсиз ҳодисанинг олдини олиш учун хирмон турар жой уйларидан, жамоат биноларидан кам деганда 150 метр нарида, имкони борича ариққа яқин жойда бўлиши, иложи бўлмаганда эса бочкаларда сув туриши керак. Хирмон яқинида чой қўйиш, овқат пишириш, чекиш, машина ва тракторларни ремонт қилиш қатъиян ман этилади.

Ҳар бир хирмонда иккита ўт ўчиргич, челаклар, белкурак ва ёнғинга қарши бошқа инвентарлар бўлсин.

Пахтакор ўртоқлар! Ёнғин хавфсизлиги қоидаларига тўла риоя қилайлик, халқ бойлиги нобуд бўлишига сира ҳам йўл қўймайлик!

П. ГРИНЕНКО,
область кўнгилли ўт ўчириш жамияти советининг раиси.

1966 йил учун газета ва журналларга обуна қабул қилинмоқда

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"ГА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ

ХАБАР ВА МАҚОЛАЛАРИНГИЗ БИЛАН ҚАТНАШИНГ

Газетага обуна «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимларида, почтальонлар, фабрика, заводлар, қурилишлар, муассасалар, олий ўқув юртлари, шунингдек колхоз ва совхозлардаги жамоатчи вакиллар томонидан қабул қилинади.

ОБУНА БАҲОСИ: 12 ойга — 5 сўм 28 тийин, 6 ойга — 2 сўм 64 тийин, 3 ойга — 1 сўм 32 тийин.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

6 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Юлдузча тележурнали.** 19.00 — **Жаҳон ҳафта ичида,** 19.15 — **Терим илғорларига тенглашинг** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 19.35 — Композитор И. Акбаров. — **«Тошкентнома».**

20.25 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.30 — **Телевизион янгиликлар,** 20.45 — **Инсон ва қонун,** 21.35 — **Сўнгги янгиликлар,** 21.45 — **Данте кўчасидаги қотиллик** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Пионер ишлари янгиликлари,** 18.35 — **Тошкент янгиликлари,** 18.45 — **Молдавияда Озарбайжон санъати ҳафталиги** (ҳужжатли фильм). 19.05 — **Ёш эр-хотин қиссаси** (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 20.45 — **Сатирик фильм,** 21.05 — **Тошкент янгиликлари,** 21.15 — **«Гомсельмаш»** (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/X да **Мирандолина,** 7/X да **Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/X да **Алишер Навоий,** 7/X да **Хатарли йўл.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Грузин цирки артистларининг гастроли.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Кул ва олмос — САНЪАТ САРОЙИ, «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Улуғбек юлдузи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 4, кеч 6, 8 ва 10 да).

Севгили — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Неаполнинг тўрт куни — ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Денгиз қандай экан — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 ва кундуз 2 да).

Ажойиб шаҳар — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

Александр Пархоменко — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Самолётлар қўнолмади — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 да ўзбек тилида).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 8 да бошланади)

Аляска тўлқинлари — КАФАНОВ номли, «УДАРНИК».

Севгили — ТЕЛЬМАН номли.

Улуғбек юлдузи — «ВАТАН», ПУШКИН номли.

Гангстерлар ва филантроплар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Тоғлиқ қасоскорлар (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли.

8 октябрь кундуз соат 4 да, Тошкент шаҳар Чилонзор район партия комитетининг мажлислар залида (Чилонзор массиви)

Тошкент шаҳар омонат кассаларида сақланган

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАРНИНГ

46-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ

бўлади.

Тиражда счётларнинг ҳар мингтасига 25 ютуқ, шу жумладан ўтган ярим йилдаги ўртача омонат қолдиғининг 200 проценти миқдорида бир ютуқ, 100 проценти миқдорида икки ютуқ, 50 проценти миқдорида икки ютуқ ва 25 проценти миқдорида йигирма ютуқ ўйналади.

Тиражни ҳамма кириб кўриши мумкин.

Тошкент шаҳар давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармаси.

Войтинцев кўчаси, 21-уйда турувчи **Мария Павловна Красно**нинг Кренкель кўчаси, 12-уйда турувчи Вадим Константинович Краскодан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Каттабоғ кўчаси, Стрела проезд, 18-уйда турувчи **Сурайя Абдулахатова**нинг Каттабоғ кўчаси, Терак тупик, 29-уйда турувчи Мазид Хайруддинович Камаловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Қорасарой кўчаси, Бежитский проезд, 54-уйда турувчи **Комил Эргашев**нинг Сағбон кўчаси, 9-тупик, 6-уйда турувчи Мукаррам Эргашевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 ғача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01221. Индекс 64969. Нашр. № 1863.